



សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Royal University of Law and Economics

Université Royale de Droit et des Sciences Economiques

## សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

**ការលេចលះ**

**នៅប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន**

ស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី០២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨ ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨

ស្រាវជ្រាវដោយ

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

និស្សិតឈ្មោះ កញ្ញា **គី វីងវីង**

លោក **កង ស៊ីផាន់ណារ៉ា**

កញ្ញា **ហេង ឥព្វឡារឿ**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រ

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៤

ជំនាន់ទី ១៨

ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០១៨



សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Royal University of Law and Economics

Université Royale de Droit et des Sciences Economiques

## សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

### ការលេចលះ

## នៅប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន

ស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី០២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨ ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨

ស្រាវជ្រាវដោយ

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

និស្សិតឈ្មោះ កញ្ញា គី ធីនធីន

លោក កង ស៊ីផាន់ណារ៉ា

កញ្ញា ហេង ឥព្វឡាន់ឡី

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ នីតិសាស្ត្រ

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៤

ជំនាន់ទី ១៨

ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០១៨

## សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

នាងខ្ញុំឈ្មោះ **ហេង ចព្វឆ្មារឿ** និង **គី រិះរិះ** ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ផ្នែកនីតិសាស្ត្រ ជំនាន់ទី ១៨ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ឆ្នាំសិក្សា ២០១៧-២០១៨។

សូមសម្តែងនូវ

ការរកិច្ចគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ជាអនេកប្បការចំពោះ **លោកឪពុកអ្នកម្តាយ**របស់យើងខ្ញុំ ដែលលោកជាអ្នកមានគុណនូវប្បការដ៏ធំធេងដែលបានផ្តល់កំណើត និងចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា ទំនុកបម្រុងទាំងកម្លាំងកាយ និងកម្លាំងចិត្ត ប្រកបដោយព្រហ្មវិហារធម៌ព្រមទាំងទូន្មានប្រៀនប្រដៅ និងជំរុញលើកទឹកចិត្តកូនរហូតមានឱកាសបានបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រនេះ ។ គុណរបស់លោកទាំងពីរប្រៀបដូចជាវត្ថុដ៏មានតំលៃដែលមិនអាចកាត់ថ្លៃបាន ហើយគ្មានថ្លៃដែលកូនសងគុណលោកអស់បានឡើយ ។

ការដឹងគុណដល់ **ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ លុយ ចន្ទ្រា សាកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធមុនី ព្រឹទ្ធមុនីរង និងលោក លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់** ដែលបានខិតខំលះបង់ទាំងកម្លាំងកាយ និងកម្លាំងចិត្ត ក្នុងការដឹកនាំគ្រប់គ្រង បង្ហាត់បង្រៀនដល់យើងខ្ញុំនូវមេរៀនទាក់ទងក្នុងវិស័យច្បាប់ និងស្ថានភាពសង្គមជាតិស្តែង។ ជាពិសេស ឯកឧត្តម លោក លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យបានផ្តល់ជំនួយដល់យើងខ្ញុំយ៉ាងច្រើនដែលជាទុនក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងតាក់តែងបង្កើតស្នាដៃនេះឡើង ។

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជូនចំពោះ**លោកសាស្ត្រាចារ្យ កង ស៊ីផាន់ណារ៉ា** ដែលជាគ្រូណែនាំសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រ ដែលលោកបានប្រឹងប្រែងមិនខ្លាចនឿយហត់ទាំងកម្លាំងកាយ និងកម្លាំងចិត្ត ក្នុងការណែនាំ និងជួយជ្រោមជ្រែង ផ្តល់គំនិតយោបល់ ហើយជួយកែសម្រួលរាល់កំហុសឆ្គងក្នុងការសរសេរសារណាមួយនេះឡើង។

ម្យ៉ាងវិញទៀត យើងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ **សិស្សប្បទេសិក្ខុកម្ពុជា និងបទប្បនិស្សិតទាំងអស់**ដែលបានជួយផ្តល់ជាគំនិតល្អៗ ជួយពិនិត្យ ព្រមទាំងបានជួយកែសម្រួលនូវអក្ខរាវិរុទ្ធ និងការប្រើប្រាស់ពាក្យពេចន៍យ៉ាងច្រើន នៅក្នុងសៀវភៅសារណាមួយនេះ ។

ជាទីបញ្ចប់នាងខ្ញុំ **ហេង ចព្វឆ្មារឿ** និង នាងខ្ញុំ **គី រិះរិះ** សូមគោរពជូនពរដល់អ្នកទាំងអស់គ្នា ឲ្យជួបប្រទះនូវពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

## អារម្ភកថា

បន្ទាប់ពីបានឆ្លងកាត់ការសិក្សានៅថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកនីតិសាស្ត្រ នៃសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច អស់រយៈពេលជិត០៤ឆ្នាំកន្លងមកនេះ យើងខ្ញុំទាំងពីររូប មានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយយ៉ាងខ្លាំង ដែលទទួលបានឱកាសក្នុងការសរសេរសារណាបញ្ចប់ ការសិក្សា ។ ចំពោះការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ មានគោល បំណងរួមមួយគឺ ដើម្បីអភិវឌ្ឍចំណេះដឹងបន្ថែម ទៅលើអ្វីដែលបានសិក្សាកន្លងមក ព្រមទាំងដើម្បី ចងក្រងស្នាដៃមួយទុកសំរាប់ឱ្យនិស្សិតជំនាន់ក្រោយសិក្សា ស្វែងយល់ និងស្រាវជ្រាវបន្ថែម ។ ហេតុនេះហើយ ទើបយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ បានសម្រេចចិត្ត ជ្រើសរើសយកប្រធានបទមួយគឺ **“ការ លែងលះនៅប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន”** ដើម្បីតាក់តែងធ្វើជាសារណាបញ្ចប់ការសិក្សា ។

ដើម្បីចងក្រងនូវសារណានេះឡើង យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់បានខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការស្វែងរក ឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ដើម្បីធ្វើជាមូលដ្ឋានមួយក្នុងការសរសេរប្រធានបទនេះឡើង ឱ្យមានភាពកျោះក្លាយ និងត្រឹមត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់។ តាមរយៈការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទសារណា នេះ យើងខ្ញុំសង្កេតឃើញថា ឯកសារជំនួយស្មារតីពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទនេះ ហាក់បីដូចជាមិនទាន់ មានគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ ហើយយើងខ្ញុំក៏មិនហ៊ានធានាថាការស្រាវជ្រាវនេះមានភាពល្អឥតខ្ចោះ មួយរយភាគរយនោះដែរ ។ ប៉ុន្តែ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ដោយសារតែការប្តេជ្ញាចិត្ត និងខិតខំ ប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាពរបស់យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ បូករួមទាំងការជួយណែនាំពីសំណាក់លោកគ្រូ ដឹកនាំថែមទៀតនោះ ជាលទ្ធផល សារណាបញ្ចប់ការសិក្សាមួយនេះ មានរួមបញ្ចូលនូវខ្លឹមសារល្អ ប្រសើរជាច្រើន។

ជាទីបញ្ចប់ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ សង្ឃឹមថាស្នាដៃមួយនេះនឹងទទួលបានលទ្ធផលល្អ ហើយ អាចក្លាយជាឯកសារជំនួយស្មារតីដល់ការស្រាវជ្រាវបន្ថែមរបស់មិត្តនិស្សិត និងអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ បន្តទៅទៀត ។ ចំពោះរាល់កំហុសខុសឆ្គងពាក់ព័ន្ធនឹងអក្ខរាវិរុទ្ធ និងខ្លឹមសារទាំងឡាយ យើងខ្ញុំនឹង រង់ចាំទទួលនូវរាល់ការរិះគន់ក្នុងន័យស្ថាបនា ពីសំណាក់សាស្ត្រាចារ្យ និស្សិត ក៏ដូចជាអ្នកសិក្សា ស្រាវជ្រាវទាំងអស់ ដោយក្តីសោមនស្សរីករាយ និងការគោរពរាប់អានយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ ។



|                                                                                                  |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ២.១.៤ ការរស់នៅបែកគ្នាជាបន្តបន្ទាប់អស់រយៈពេលជាង ១(មួយ) ឆ្នាំ.....                                 | ១០ |
| ២.១.៥ ករណីផ្សេងទៀតដែលអាចពាក់ព័ន្ធគ្រប់គ្រងបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ស័យថានឹង<br>អាចបដិទានវិញបាន..... | ១១ |
| ២.២. មូលហេតុដែលមិនអាចលែងលះបាន .....                                                              | ១១ |
| ២.២.១ ការលែងលះដែលប៉ះពាល់ដល់ការទ្រទ្រង់ជីវភាព ឬការឈឺចាប់របស់សហព័ទ្ធ ឬ<br>កូន .....                | ១១ |
| ២.២.២ ការលែងលះដោយមានគំនិតទុច្ចរិត .....                                                          | ១២ |
| ២.៣ នីតិវិធីនៃការលែងលះដោយពុំមានការព្រមព្រៀង .....                                                | ១៣ |
| ២.៣.១ ពាក្យបណ្តឹងលែងលះ.....                                                                      | ១៣ |
| ២.៣.២ ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះទៅសាលាឃុំ សង្កាត់.....                                              | ១៣ |
| ២.៣.៣ នីតិវិធីលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀងនៅតុលាការ.....                                            | ១៤ |
| ២.៣.៣.១ ការចាត់ចែងក្នុងការពារ.....                                                               | ១៤ |
| ២.៣.៣.១.១ ការដាក់ឱ្យសហព័ទ្ធរស់នៅបែកគ្នាជាបណ្តោះអាសន្ន.....                                       | ១៤ |
| ២.៣.៣.១.២ ការដាក់ឱ្យមានការថែរក្សាកូនជាបណ្តោះអាសន្ន .....                                         | ១៥ |
| ២.៣.៣.១.៣ ការថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិជាបណ្តោះអាសន្ន.....                                            | ១៥ |
| ២.៣.៣.១.៤ ការផ្គត់ផ្គង់សហព័ទ្ធ ឬកូនជាបណ្តោះអាសន្ន.....                                           | ១៥ |
| ២.៣.៣.២ ការផ្សះផ្សា .....                                                                        | ១៦ |
| ២.៣.៣.៣ នីតិវិធីត្រៀមទាញហេតុផល .....                                                             | ១៧ |
| ២.៣.៣.៤ នីតិវិធីទាញហេតុផលផ្ទាល់មាត់ .....                                                        | ១៧ |
| ២.៣.៣.៥ ការបើកសវនាការ .....                                                                      | ១៩ |
| ២.៣.៣.៥.១ សវនាការជាសាធារណៈ.....                                                                  | ២០ |
| ២.៣.៣.៥.២ សវនាការជាសម្ងាត់.....                                                                  | ២០ |
| ២.៣.៣.៦ សាលក្រមលែងលះ.....                                                                        | ២០ |
| ២.៣.៣.៦.១ ការប្រកាសសាលក្រម.....                                                                  | ២១ |
| ២.៣.៣.៦.២ អនុភាពនៃសាលក្រមលែងលះ.....                                                              | ២១ |
| ជំពូកទី៣ អនុភាពនៃការលែងលះ.....                                                                   | ២៣ |

|                                                                                        |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>៣.១. អនុភាពចំពោះសហព័ទ្ធ .....</b>                                                   | <b>២៣</b> |
| ៣.១.១ ភាពនៅលីវសាជាថ្មី .....                                                           | ២៣        |
| ៣.១.២ ការរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នា សហការ និង សង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមកត្រូវបាន<br>បញ្ចប់ ..... | ២៤        |
| ៣.១.៣ ភាគពូកិច្ចបង់សង់ម្ចីចិត្តអេចកើតមាន .....                                         | ២៤        |
| ៣.១.៤ ការបង់អហារកិច្ច .....                                                            | ២៥        |
| ៣.១.៥ អនុភាពនៃអត្តាធិនភាពនៅតែមាន .....                                                 | ២៥        |
| ៣.១.៦ នាមត្រកូលអេចត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ .....                                            | ២៥        |
| ៣.១.៧ បញ្ចប់ភាពជាសន្តតិជន .....                                                        | ២៥        |
| <b>៣.២. អនុភាពចំពោះព្យាបាល .....</b>                                                   | <b>២៦</b> |
| <b>៣.៣. អនុភាពចំពោះគ្រួសារ .....</b>                                                   | <b>២៦</b> |
| ៣.៣.១ ការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេធា .....                                                   | ២៦        |
| ៣.៣.២ ភាគពូកិច្ចសោហ៊ុយចាំបាច់ចិត្តិយគ្រួសារ .....                                      | ២៧        |
| <b>៣.៤. អនុភាពចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិ .....</b>                                            | <b>២៨</b> |
| ៣.៤.១ ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិតាមការពិភាក្សារបស់ម្ចី និង ប្រពន្ធ .....                  | ២៨        |
| ៣.៤.២ ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិតាមច្បាប់កំណត់ .....                                      | ២៩        |
| ៣.៤.២.១ ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក .....                                                     | ២៩        |
| ៣.៤.២.១ ទ្រព្យសម្បត្តិរួម .....                                                        | ៣០        |
| <b>សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង អនុសាសន៍ .....</b>                                            | <b>៣១</b> |
| <b>ឯកសារយោង</b>                                                                        |           |
| <b>ឧបសម្ព័ន្ធ</b>                                                                      |           |

សេចក្តីផ្តើម

**សេចក្តីផ្តើម**

គ្រួសារ គឺជាកោសិកាដ៏សំខាន់សម្រាប់សង្គមជាតិ។ ដើម្បីបង្កើតបានជាគ្រួសារមួយ បុរស និងស្ត្រីត្រូវឆ្លងកាត់ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយគោរពតាមលក្ខខណ្ឌគតិយុត្ត និងតាមលក្ខណៈប្រពៃណីឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ក្រោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយស្របច្បាប់ពេលគឺបានចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍រួចរាល់ហើយនោះ បុរសនិងស្ត្រីនឹងក្លាយជាប្តីប្រពន្ធស្របច្បាប់ ដែលធ្វើឲ្យមានអានុភាពមួយចំនួនកើតឡើង ដូចជា ភាពជាសហព័ទ្ធ ការផ្លាស់ប្តូរនាមត្រកូល ញាតិពន្ធុ ការរួមរស់នៅសហការសង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក ភាពជាសន្តតិជន ទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិ និងកូនជាដើម។

គ្រប់គូ និងក្រុមគ្រួសារនីមួយៗសុទ្ធតែ ប្រាថ្នាចង់បាននូវការរស់នៅប្រកបដោយសុភមង្គល និងភាពសុខដុមរមនា។ ទំនាក់ទំនងទាំងឡាយដែលកើតឡើងតាមរយៈការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ក៏គ្មាននរណាម្នាក់ចង់ផ្តាច់នោះដែរ។ តែជូនកាល ការរស់នៅជាមួយគ្នាជាជីវិតប្តីប្រពន្ធ ជីវិតគ្រួសារមានការផ្លាស់ប្តូរ ឬមានជួបប្រទះបញ្ហា ដូចជាសហព័ទ្ធណាម្ខាងជិតក្បត់បោះបង់ចោលគ្នា បាត់ដំណឹងពីផ្ទះ រស់នៅបែកគ្នាអស់រយៈពេលយូរ ឬបង្កទុកលំបាកឲ្យគ្នាដែលធ្វើឲ្យពួកគេយល់ថាមិនអាចរស់នៅជាមួយគ្នាបន្តទៀតបាន។ ហេតុនេះផ្លូវមួយដើម្បីបញ្ចប់ការរួមរស់ជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ និងបញ្ចប់បញ្ហាទាំងឡាយឲ្យស្របតាមផ្លូវច្បាប់នោះគឺ ការលែងលះ។

ការលែងលះគឺ ជាការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយស្របច្បាប់។ វាគឺជាបញ្ហាមួយដែលគ្រួសារមិនតិចទេនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានកំពុងជួបប្រទះ។ ការកសាងគ្រួសារដែលបង្កើតឡើងដោយអាពាហ៍ពិពាហ៍កើតមានជាហូរហែរ ហើយការលែងលះដោយសារការរស់នៅមិនចុះសម្រុងគ្នា និងដោយមូលហេតុផ្សេងៗក៏មានជាបន្តបន្ទាប់ដែរ។ ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍តាមប្រពៃណីមិនមានអានុភាពតាមផ្លូវច្បាប់ទេ ពេលគឺប្តីប្រពន្ធត្រូវចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ទើបពួកគេក្លាយជាប្តីប្រពន្ធស្របច្បាប់។ ហេតុនេះហើយ ដើម្បីរំលាយចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ប្តីប្រពន្ធក៏ត្រូវឆ្លងកាត់នីតិវិធីច្បាប់វិញដែរ ពេលគឺតាមរយៈការលែងលះ។ ហេតុនេះហើយ ចំណុចដែលនឹងលើកឡើងក្នុងសារណាមួយនេះគឺ ផ្ដោតទៅលើការរំលាយចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍តាមផ្លូវច្បាប់ដែលអាចធ្វើទៅបាន ចំពោះប្តីប្រពន្ធស្របច្បាប់ (ដោយមានការចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍តាមច្បាប់) មិនផ្ដោតលើអនីតិសង្វាសទេ។

ប្រធានបទ **"ការលែងលះនៅប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន"** នេះមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់តែត្រឹមកម្រិតច្បាប់ដែលមានចែងពីការលែងលះ នៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧ ដែលស្ថិតនៅក្នុងគន្ថីទី៧ ស្តីពីញាតិ ជំពូកទី៣ អាពាហ៍ពិពាហ៍ ផ្នែកទី៤ ការលែងលះគ្នា កថាភាគទី១ មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា កថាភាគទី២ នីតិវិធីនៃការលែងលះគ្នា ចាប់ពីមាត្រា៩៧៨ ដល់មាត្រា៩៨៤ និង

ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៦ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល និងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។

ប្រភពទិន្នន័យ ដែលត្រូវបានក្លាយជាមូលដ្ឋានក្នុងការសរសេរប្រធានបទសារណានេះ មានជាអាទិ៍៖ ច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តនានា ដែលកំពុងតែត្រូវបានអនុវត្តក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នាពេលបច្ចុប្បន្ន ក៏ដូចជាឯកសារជំនួយស្មារតីផ្នែកច្បាប់ ដែលត្រូវបានចងក្រងដោយអ្នកជំនាញ ការផ្នែកច្បាប់នានានៃប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសជប៉ុន ដែលនេះគឺជាកត្តាយ៉ាងចម្បងក្នុងការធ្វើឱ្យ ប្រធានបទសារណានេះ ដើរទាន់សម័យកាលបច្ចុប្បន្ន ។ ទិន្នន័យដែលមាននៅក្នុងសារណានេះ ត្រូវបានប្រមូលយកមកតាមរយៈ ការអានឯកសារដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ និងតាមរយៈ ការសាក សួរអ្នកវិជ្ជាជីវៈច្បាប់ ដែលកំពុងតែអនុវត្តផ្ទាល់ រួមមាន៖ ចៅក្រម និងមេធាវី ជាអាទិ៍ ចំពោះបញ្ហានានាដែលកើតមានឡើងក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាដែលរងនូវការកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន ។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងភាពស្មុគស្មាញនៃការលែងលះ និងដើម្បីទទួលបានមូលដ្ឋានមួយក្នុង ការអនុវត្តដំណើរការនីតិវិធីនៃការលែងលះប្រកបដោយភាពត្រឹមត្រូវ តាមផ្លូវច្បាប់នាពេលបច្ចុប្បន្ន ដូចបានលើកឡើងខាងលើ ប្រធានបទសារណាស្តីអំពី **“ការលែងលះនៅប្រទេសកម្ពុជា បច្ចុប្បន្ន”** ត្រូវបានបែងចែកចេញជា ០៣ (បី) ជំពូក ដែលមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម ៖

- ជំពូកទី១ ៖** ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង
- ជំពូកទី២ ៖** ការលែងលះដោយពុំមានការព្រមព្រៀង
- ជំពូកទី៣ ៖** អានុភាពនៃការលែងលះ ។

# ជំពូកទី១

## ការលេចលះដោយការព្រមព្រៀង

## ជំពូកទី១ ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង

ការលែងលះដោយមានការព្រមព្រៀង គឺជាការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយមានការព្រមព្រៀងគ្នាពីភាគីទាំងសងខាងនៃចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ ប៉ុន្តែ តុលាការអាចឲ្យលែងលះគ្នាបាន ក្រោយពីបានយល់ឃើញថា ភាគីទាំងសងខាងមានបំណងពិតប្រាកដ ក្នុងការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍។<sup>១</sup> ពោលគឺ មានន័យថា សហព័ទ្ធទាំងពីរបានព្រមព្រៀងគ្នាកាត់ផ្តាច់ចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ខ្លួនដែលបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ពេញលេញតាមផ្លូវច្បាប់ ហើយសហព័ទ្ធទាំងពីរមានឆន្ទៈព្រមព្រៀងគ្នា និង ដកចេញនូវការអះអាងបញ្ជាក់ អំពីមូលហេតុនៃការលែងលះដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ដោយកំណត់យកឆន្ទៈរបស់គូភាគីទាំងសងខាងមកធ្វើជាមូលហេតុនៃការលែងលះវិញ។ ការលែងលះដោយមានការព្រមព្រៀង គឺ ត្រូវធ្វើឡើងដោយពាក្យសុំទៅតុលាការ។<sup>២</sup> ហើយតុលាការសម្រេចសេចក្តីក្រោមរូបភាពជាដីកាសម្រេច។<sup>៣</sup>

### ១.១ មូលហេតុនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង

ចំពោះការលែងលះដោយមានការព្រមព្រៀង ភាគីទាំងសងខាងត្រូវមានឆន្ទៈត្រូវគ្នាក្នុងការលែងលះដែលជាមូលហេតុចម្បង និងមានកិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះ។

#### ១.១.១ ឆន្ទៈព្រមព្រៀង

ការលែងលះតាមការព្រមព្រៀងដែលបានបញ្ញត្តិនៅក្នុងមាត្រា៩៧៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គឺជាការទទួលស្គាល់យកឆន្ទៈ និង សេរីភាពរបស់គូភាគីក្នុងការរំលាយចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយមិនពិចារណាទៅលើមូលហេតុកំណត់ដោយក្រមរដ្ឋប្បវេណីក្នុងមាត្រា៩៧៨ឡើយ។ ហេតុនេះឆន្ទៈព្រមព្រៀងរបស់គូភាគី គឺជាចំណុចដែលសំខាន់ និង ជាចំណុចដែលតុលាការ ត្រូវធ្វើការពិចារណាថា តើការព្រមព្រៀងនោះកើតចេញពីឆន្ទៈពិតប្រាកដ របស់ភាគី ឬ យ៉ាងណា។

ក្នុងករណីតុលាការយល់ឃើញថា គូភាគីមានបំណងពិតប្រាកដ ក្នុងការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ តុលាការនឹងសម្រេចអនុញ្ញាតឲ្យលែងលះ ប៉ុន្តែ បើតុលាការយល់ឃើញថា ការព្រមព្រៀងលែងលះ មិនកើតចេញពីឆន្ទៈពិតប្រាកដរបស់គូភាគីទេដូចជា ការលែងលះក្លែងក្លាយជាដើម តុលាការនឹងសម្រេចមិនអនុញ្ញាតឲ្យលែងលះគ្នាឡើយ។

<sup>១</sup> មាត្រា៩៧៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>២</sup> តារាងឧបសម្ព័ន្ធ ផ្នែក ៤ ចំណុចទី៥ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹង

<sup>៣</sup> មាត្រា ៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹង

**១.១.២ កិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះ**

ដើម្បីបញ្ជាក់ពីឆន្ទៈត្រូវគ្នា ភាគីទាំងសងខាងនៃចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះ។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ គឺជាលិខិតមួយដែលគូភាគីទាំងពីរ (ប្តី និង ប្រពន្ធ) បានព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើដោយឆន្ទៈ ដោយពុំមានការបង្ខិតបង្ខំពីភាគីណាម្នាក់ឡើយ។ ពេលគឺមានន័យថា គូភាគីទាំងពីរ (ប្តី និងប្រពន្ធ) បានឯកភាពគ្នាទៅលើកម្មវត្ថុ ដូចជា ការព្រមព្រៀងលែងលះគ្នា បញ្ឈប់ការរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ការបែងចែកប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិ កូន សោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូនជាដើម ដែលគូភាគីទាំងពីរបានសរសេរនៅលើកិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះនោះ។

**១.២ នីតិវិធីនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង**

ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុង មាត្រា៣ កថាខណ្ឌទី១ តារាងឧបសម្ព័ន្ធផ្នែកទី៤ ចំណុចទី៥ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ហេតុនេះនីតិវិធីនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ត្រូវអនុលោមតាមច្បាប់នេះ។

ការលែងលះដោយមានការព្រមព្រៀងត្រូវធ្វើឡើង ដោយពាក្យសុំ ហើយតុលាការសម្រេចសេចក្តីក្រោមរូបភាពជាដីកាសម្រេច តាមមាត្រា៣ កថាខណ្ឌទី២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។

**១.២.១ ពាក្យសុំលែងលះ**

**១.២.១.១ ចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុងពាក្យសុំ**

នៅក្នុងពាក្យសុំ គូភាគីត្រូវសរសេរចំណុចដែលច្បាប់បានកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ៖<sup>៤</sup>

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ និង ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់។

ខ-ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេច ឬ សកម្មភាពផ្សេងទៀតរបស់តុលាការដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារ និង អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារនោះ។

**១.២.១.២ របៀបនៃការដាក់ពាក្យសុំលែងលះ**

ការដាក់ពាក្យសុំមាន ពីរបៀប គឺ ការដាក់ពាក្យសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងការដាក់ពាក្យសុំដោយផ្ទាល់មាត់។<sup>៥</sup> គូភាគីអាចដាក់ពាក្យសុំតាមរបៀបណាមួយក៏បាន។

<sup>៤</sup> មាត្រា២៦ កថាខណ្ឌទី២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (NSCC)

<sup>៥</sup> មាត្រា២៦ កថាខណ្ឌទី១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (NSCC)

ការដាក់ពាក្យសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ គួរតាមត្រូវសរសេរពាក្យសុំនោះនូវចំណុចដូចបាន រៀបរាប់ខាងលើដែលមានបញ្ញត្តិនៅក្នុង មាត្រា២៦កថាខណ្ឌទី២នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្ប វេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។

ចំពោះការដាក់ពាក្យសុំដោយផ្ទាល់មាត់ អ្នកពាក្យសុំត្រូវធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍នូវចំណុច នីមួយៗដូចខាងលើនៅចំពោះមុខក្រឡាបញ្ជី ហើយក្នុងករណីនេះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ ចុះហត្ថលេខា ហើយកំណត់ហេតុនេះត្រូវបានចាត់ទុកជាលិខិតពាក្យសុំ។

ក្នុងករណីដែលមានឯកសារជាភស្តុតាង អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវភ្ជាប់ជាមួយឯកសារដើម ឬ ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ជាមួយនឹងលិខិតនៃពាក្យសុំ ឬ ត្រូវដាក់ជូនឯកសារទាំងនោះ ទៅកាន់តុលាការនៅពេលដាក់ពាក្យសុំ។

ចំពោះការទាមទារបន្ទាប់បន្សំមាន ការទាមទារសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ អាហារកិច្ច និង ការទាមទារឲ្យបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ការបែងចែកអំពីអ្នកមានអំណាចមេបា ការកំណត់អំពី សោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីចិញ្ចឹមកូន អាចធ្វើឡើងនៅក្នុងពាក្យសុំលែងលះ។ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវបង់ ពន្ធចំនួន ៥០០០ (ប្រាំពាន់) រៀល។

ភាគីដែលមានបំណងលែងលះតាមការព្រមព្រៀង ត្រូវដាក់ពាក្យសុំលែងលះទៅតុលាការ ខាងលំនៅឋានរបស់ប្តី ឬ ប្រពន្ធ។

**១.២.២ នីតិវិធីផ្សះផ្សាទៅថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់**

ចំពោះការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ភាគីអាចដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការតែម្តង ឬដាក់ ពាក្យសុំទៅសាលាឃុំសង្កាត់សិនក៏បាន។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ អាជ្ញាធរថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់មិន មានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការអនុញ្ញាតឲ្យប្តីប្រពន្ធលែងលះគ្នាបាននោះទេ ពោលគឺឃុំសង្កាត់មានសមត្ថ កិច្ចត្រឹមតែការផ្សះផ្សាឲ្យសហព័ទ្ធទាំងសងខាងត្រូវរក្សាវិញប៉ុណ្ណោះ ចំណែកឯតុលាការជាអ្នក ចេញដីកាសម្រេច។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់អាចធ្វើការបញ្ចុះបញ្ចូលឲ្យសះសានគ្នាបាន ក្នុងអំឡុង

<sup>៦</sup> មាត្រា២៦កថាខណ្ឌទី៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (NSCC)

<sup>៧</sup> មាត្រា២៦កថាខណ្ឌទី៤ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (NSCC)

<sup>៨</sup> មាត្រា២២ កថាខណ្ឌទី១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (NSCC)

<sup>៩</sup> តារាងឧបសម្ព័ន្ធផ្នែកទី៤ ចំណុចទី៥ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (NSCC)

ពេល ១៥ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីទទួលបានពាក្យសុំ<sup>១០</sup>។ ហើយការផ្សះផ្សារនៅថ្នាក់ឃុំសង្កាត់អាចទទួលបាន លទ្ធផលពីរគឺ ការផ្សះផ្សាបានសម្រេច និង ការផ្សះផ្សាមិនបានសម្រេច។

**១.២.២.១ ករណីការផ្សះផ្សាបានសម្រេច**

ប្រសិនបើការផ្សះផ្សាទទួលបានលទ្ធផលល្អ ដោយភាគីទាំងសងខាងយល់ព្រមសះសានឹង គ្នាវិញ ព្រមរួមរស់ជាមួយគ្នាជាថ្មីប្រពន្ធវិញ នោះសមត្ថកិច្ចរបស់ឃុំសង្កាត់ត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុអំពី លទ្ធផលសះសានេះនៅក្នុងសៀវភៅកំណត់ហេតុផ្សះផ្សាររបស់ឃុំសង្កាត់។ នេះមានន័យថាការផ្សះ ផ្សាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់បានសម្រេច។ ចំពោះពាក្យសុំលែងដែលគូភាគីទាំងពីរព្រមព្រៀង លែងលះនោះ ត្រូវបានបញ្ចប់នៅថ្នាក់ឃុំសង្កាត់ ហើយមិនចាំបាច់បញ្ជូនទៅតុលាការបន្តទៀតទេ។

**១.២.២.២ ករណីការផ្សះផ្សាមិនបានសម្រេច**

ផ្ទុយទៅវិញ បើសហព័ទ្ធទាំងសងខាងនៅតែប្រកាន់ជំហរព្រមព្រៀងលែងលះគ្នា នោះនីតិ វិធីបន្ទាប់របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ គឺបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងលែងលះទៅសាលាដំបូងតាមរាជធានី ខេត្តជាបន្ទាន់<sup>១១</sup>។

**១.២.៣ នីតិវិធីលែងលះដោយមានការព្រមព្រៀងនៅតុលាការ**

**១.២.៣.១ ការពិនិត្យពាក្យសុំ**

បន្ទាប់ពីគូភាគី ធ្វើការដាក់ពាក្យសុំទៅកាន់តុលាការរួចហើយ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវពិនិត្យទៅលើ ពាក្យសុំនោះ ដោយពិនិត្យទៅលើរបៀបនៃការសរសេរពាក្យសុំ និងចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុង ពាក្យសុំ ថាតើគូភាគីបានសរសេរត្រឹមត្រូវទៅតាមបញ្ញត្តិច្បាប់មាត្រា២៦នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿង ក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (NSCC) នោះហើយឬនៅ។

**១.២.៣.២ នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល និង ការទាញហេតុផល ដោយផ្ទាល់មាត់**

នៅក្នុងនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ពុំមាននីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ទាញ ហេតុផលទេ ពីព្រោះនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង មិនមែនជានីតិវិធីកំណត់ អំពីអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃសិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិ ពោលគឺ មិនមែនជានីតិវិធីនៃការដោះស្រាយ វិវាទអំពីសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិឡើយ។

<sup>១០</sup> មាត្រា ៩៨២ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>១១</sup> មាត្រា ៩៨២ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

នីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹង គឺជានីតិវិធីដែលតុលាការធ្វើការចាត់ចែងនូវ ចំណុចចាំបាច់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជីវភាពរបស់បុគ្គលឯកជន ឬ ចំណុចដែលមានភាពចាំបាច់សម្រាប់ ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ<sup>១៦</sup>។

នៅក្នុងនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង តុលាការអាចកំណត់ ឬ មិន កំណត់អំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ<sup>១៧</sup> ។ តុលាការអាច ធ្វើការសួរអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ភាគីម្ខាងទៀត ឬជនផ្សេងទៀតដែលតុលាការយល់ថាសមរម្យឲ្យចូល ស្តាប់ជាអ្នកសង្កេតការណ៍បាន<sup>១៨</sup>។

### ១.២.៣.៣ ការចេញដីកាសម្រេច

តុលាការជាអ្នកចេញដីកាសម្រេចតាមពាក្យសុំ។ តុលាការអាចយកអង្គហេតុដែលមិនបាន អះអាងដោយអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀតមកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃការសម្រេចសេចក្តីបាន និង ក្នុងករណីចាំបាច់តុលាការនឹងស្រាវជ្រាវអង្គហេតុ និង ធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ<sup>១៩</sup>។

ការសម្រេចសេចក្តីត្រូវធ្វើដោយដីកាសម្រេច។ ដីកាសម្រេចនេះនឹងមានតម្លៃដូចគ្នាទៅនឹង សាលក្រមស្ថាពរដែរ។ គូភាគីអាចធ្វើការប្តឹងជំទាស់បានក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ដោយគិត ចាប់ពីថ្ងៃបានទទួលបានការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេច<sup>២០</sup>។

<sup>១៦</sup> មាត្រា៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (NSCC)

<sup>១៧</sup> មាត្រា២៨ កថាខណ្ឌទី១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (NSCC)

<sup>១៨</sup> មាត្រា២៨ កថាខណ្ឌទី២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (NSCC)

<sup>១៩</sup> មាត្រា២៧ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (NSCC)

<sup>២០</sup> មាត្រា៤០ កថាខណ្ឌទី១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (NSCC)

## **ជំពូកទី២**

**ការលេចលះដោយពុំមានការព្រមព្រៀង**

## **ជំពូកទី២ ការលែងលះដោយពុំមានការព្រមព្រៀង**

ការលែងលះដោយពុំមានការព្រមព្រៀង ឬ ហៅថា ការលែងលះតាមបណ្តឹង គឺជាការទាមទារឲ្យលែងលះដោយឆន្ទៈរបស់ភាគីម្ខាងនៃទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយផ្អែកលើមូលហេតុដែលកំណត់ដោយច្បាប់។ ហេតុនេះក្នុងករណីមូលហេតុតាមផ្លូវច្បាប់ពុំត្រូវបានទទួលស្គាល់ទេនោះ តុលាការក៏មិនអាចសម្រេចឲ្យលែងលះបានដែរ។

ការលែងលះដោយមិនមានការព្រមព្រៀង ភាគីទាមទារឲ្យលែងលះត្រូវទទួលបន្ទុកបញ្ជាក់នូវអង្គហេតុនីមួយៗដែលជាមូលហេតុនៃការលែងលះ ដើម្បីឲ្យតុលាការសម្រេចឲ្យលែងលះ។ ហេតុនេះយើងឃើញថា ការលែងលះដោយមិនមានការព្រមព្រៀង មានភាពស្មុគស្មាញជាងការលែងលះដោយមានការព្រមព្រៀង។

### **២.១ មូលហេតុនៃការលែងលះដោយពុំមានការព្រមព្រៀង**

ការលែងលះដោយពុំមានការព្រមព្រៀង ត្រូវមានមូលហេតុដែលចែងក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៧៨ កថាខណ្ឌទី១ រួមមានដូចជា ការប្រព្រឹត្តិអំពើជិតក្បត់ទៅលើសហព័ទ្ធ ការបោះបង់ចោលសហព័ទ្ធដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ការបាត់ដំណឹងរបស់សហព័ទ្ធអស់រយៈពេលជាង១ (មួយ) ឆ្នាំ ដោយមិនដឹងថាសហព័ទ្ធស្លាប់ ឬរស់) ការរស់នៅបែកគ្នាជាបន្តបន្ទាប់អស់រយៈពេលជាង១ (មួយ) ឆ្នាំ និង ករណីផ្សេងទៀតដែលអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានវិញបាន។

#### **២.១.១ ការប្រព្រឹត្តិអំពើជិតក្បត់ទៅលើសហព័ទ្ធ**

អំពើជិត គឺជាអំពើដែលសហព័ទ្ធម្ខាងមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយមានចំណងផ្លូវភេទ (រួមសមគ្គសង្វាស) ជាមួយបុគ្គលដែលមិនមែនជាសហព័ទ្ធរបស់ខ្លួន។ ក្នុងករណីនេះសហព័ទ្ធដែលទទួលរងនូវអំពើជិតក្បត់ពីសហព័ទ្ធម្ខាងទៀត អាចទាមទារឲ្យលែងលះបាន។

ឧទាហរណ៍៖ លោក A ជាប្តី បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយ លោកស្រី B ជាប្រពន្ធ។ ២(ពីរ) ឆ្នាំក្រោយមក លោក A បានមានសម្ព័ន្ធភាពផ្លូវភេទជាមួយនារី C ដែលជាស្រីខាងអូរខេ។ លោកស្រី B បានដឹងរឿងនេះ គាត់មានការឈឺចាប់យ៉ាងខ្លាំង និងលែងចង់រួមរស់ជាមួយលោក A តទៅទៀត។ ក្នុងករណីនេះ លោកស្រី B អាចសុំលែងលះជាមួយលោក A ដោយមូលហេតុបានប្រព្រឹត្តិអំពើជិត<sup>១៨</sup>។

ការអះអាងដើម្បីលែងលះដោយយកអំពើជិតរបស់សហព័ទ្ធធជឿជាមូលហេតុ សហព័ទ្ធដែល

<sup>១៨</sup> មាត្រា៩៧៨ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច ក នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

ទាមទារឲ្យលែងលះត្រូវបញ្ជាក់អំពីអង្គហេតុនៃការផិត ដូចជា ការថតរូប ឬ វីដេអូ ដែលបង្ហាញពី ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទរបស់សហព័ទ្ធម្នាងទៀត ឬអង្គហេតុប្រហាក់ប្រហែលដែលអាចវាយតម្លៃបានថា មានអំពើផិត ដូចជា ការចាកចេញពីបន្ទប់សណ្ឋាគារជាមួយគ្នាដោយមានភាពល្អិតល្អន់ជាដើម។ ហេតុនេះ ប្រសិនបើភាគី ដែលទាមទារឲ្យលែងលះមិនអាចបង្ហាញថា មានអំពើផិតទេ តុលាការនឹង មិនសម្រេចឲ្យលែងលះនោះទេ។

នៅក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ករណីលែងលះដោយមានមូលហេតុការប្រព្រឹត្តិអំពើផិតនេះ មានចំនួនច្រើនជាងមូលហេតុផ្សេងៗទៀត។ ប៉ុន្តែបើទោះបីជាសហព័ទ្ធដែលទាមទារលែងលះគ្មាន ភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីអំពើផិតក៏ដោយ ក៏តុលាការនៅតែសម្រេចឲ្យលែងលះគ្នាបានដែរ ដោយយល់ ឃើញថា ការបង្ខំឲ្យមរស់នៅជាមួយគ្នាពុំមានលទ្ធផលល្អឡើយ ពេលខ្លះបង្ខំឲ្យមានអំពើហិង្សា កើតឡើងថែមទៀតផង។

**២.១.២ ការបោះបង់ចោលសហព័ទ្ធដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ**

ការបោះបង់សហព័ទ្ធចោល ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ គឺជាការដែលសហព័ទ្ធមិនរួមរស់ ជីវភាពជាមួយគ្នា សហការគ្នា សង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក និងគ្មានឆន្ទៈបន្តជីវភាពរស់នៅជាមួយគ្នា ជាប្តីប្រពន្ធទៀតឡើយ<sup>៩៤</sup>។

ឧទាហរណ៍៖ លោក A ជាប្តី និង លោកស្រី B ជាប្រពន្ធ បានឈ្មោះប្រកែកទាស់ទែងគ្នា។ A បានប្រមូលទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ចាកចេញទៅនៅកន្លែងផ្សេងអស់រយៈពេលជាងមួយឆ្នាំហើយ។ ករណីនេះក៏ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលជាការបោះបង់ចោលសហព័ទ្ធដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវដែរ។

**២.១.៣ ការបាត់ដំណឹងរបស់សហព័ទ្ធអស់រយៈពេលជាង ១ (មួយ) ឆ្នាំ ដោយមិនដឹង ថាសហព័ទ្ធស្លាប់ ឬរស់)**

ករណីដែលមិនដឹងថា សហព័ទ្ធស្លាប់ ឬរស់ អស់រយៈពេលជាង ១(មួយ) ឆ្នាំ គឺជាករណី ដែលសហព័ទ្ធម្នាង មិនបានទទួលដំណឹងអំពីសហព័ទ្ធម្នាងទៀត ហើយមិនដឹងថាសហព័ទ្ធនោះ ស្លាប់ ឬរស់។

ឧទាហរណ៍៖ លោក A ជាប្តីរបស់លោកស្រី B។ លោក A បានចេញពីផ្ទះនៅថ្ងៃទី ០១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧ ដោយមិនបានត្រឡប់មកវិញអស់រយៈពេលជាង១ឆ្នាំហើយ។ នៅក្នុងករណីនេះ លោកស្រី B ជាប្រពន្ធអាចទាមទារឲ្យលែងលះបាន។

<sup>៩៤</sup> មាត្រា៩៦៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៧

តើអំឡុងពេលជាង ១ឆ្នាំ ត្រូវគណនាគិតចាប់ពីពេលណា?

អំឡុងពេលជាង ១ឆ្នាំ ត្រូវគណនាដោយផ្អែកលើមាត្រា ៣៣១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។ លោក A ជាប្តី បានចាកចេញពីផ្ទះនៅថ្ងៃ ០១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧ ហើយក៏បាត់ដំណឹងសូន្យមិនដឹងថា ស្លាប់ ឬរស់ឡើយ។ ការបាត់ដំណឹងនេះ មានអំឡុងពេលជាង១ឆ្នាំហើយ បើគិតចាប់ពីថ្ងៃទី ០២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ រហូតដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើសហព័ទ្ធដែលបានបាត់ពីផ្ទះជួបប្រទះ ក្នុងគ្រោះថ្នាក់ ដូចជា ធ្លាក់យន្តហោះជាដើម ហើយគេមិនដឹងថា ស្លាប់ ឬរស់ នោះអំឡុងពេល ១ ឆ្នាំ ត្រូវបកស្រាយថាគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលមានគ្រោះថ្នាក់នោះកើតឡើង។

ស្ថានភាពដែលមានបញ្ញត្តិនៅក្នុងមាត្រា ៩៧៨ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច គ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ខុសគ្នាអំពីស្ថានភាពបាត់ខ្លួនដែលមានបញ្ញត្តិនៅក្នុងមាត្រា ៤៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។ ការបាត់ខ្លួន ដែលមានបញ្ញត្តិនៅក្នុងមាត្រា ៤៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គឺជាការរំលាយចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយ មានមូលហេតុមរណភាព ពីព្រោះការបាត់ខ្លួនដែលត្រូវបានប្រកាសដោយតុលាការ មានអានុភាព ស្មើនឹងមរណភាព។ ប៉ុន្តែការបាត់ខ្លួនដែលអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៧៨ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច គ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គឺជាការរំលាយចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយមូលហេតុលែងលះ និង មិនតម្រូវឲ្យមាននីតិវិធីប្រកាសពីបាត់ខ្លួននោះទេ ពោលគឺភាគីដែលទាមទារឲ្យលែងលះនោះ គ្រាន់ តែបង្ហាញ ភស្តុតាងដែលអាចបញ្ជាក់អំពីស្ថានភាពដែលបាត់ដំណឹងរបស់សហព័ទ្ធដោយមិនដឹងថា ស្លាប់ ឬរស់ អស់រយៈពេលជាង ១ ឆ្នាំ នោះគឺគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីលែងលះ។

**២.១.៤ ការរស់នៅបែកគ្នាជាមួយរស់នៅរយៈពេលជាង ១(មួយ) ឆ្នាំ**

ការរស់នៅបែកគ្នាអស់រយៈពេលជាង១ឆ្នាំ គឺជាស្ថានភាពនៃការរស់នៅបែកផ្ទះគ្នាដោយមិន រួមរស់ជាមួយគ្នា ដូចជាប្តី និងប្រពន្ធ ដែលមានលក្ខណៈផ្ទុយនឹងគោលបំណងនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍។

ក្នុងករណីដែលប្តី ប្រពន្ធ រស់នៅបែកគ្នា ប៉ុន្តែមានការរួមរស់ជាមួយគ្នា (សម្ព័ន្ធភាពផ្លូវភេទ) ទោះបីជាតិច ឬច្រើនក៏ដោយ មិនចាត់ទុកថាជាការរស់នៅបែកគ្នាដែលមានបញ្ញត្តិនៅក្នុងមាត្រា ៩៧៨ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុចយ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីនោះទេ ពីព្រោះថា ថ្វីត្បិតតែរស់នៅបែកគ្នា ប៉ុន្តែ ពុំបានផ្ទុយពីគោលបំណងនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើប្តីប្រពន្ធរស់នៅបែក ផ្ទះគ្នា ហើយប្តីប្រពន្ធពុំមានសម្ព័ន្ធភាពផ្លូវភេទជាមួយគ្នាទោះបីជាសហព័ទ្ធនោះត្រឡប់មកផ្ទះម្តង ម្កាលក៏ដោយ ក៏ចាត់ទុកថាជាការរស់នៅបែកគ្នាដូចមានបញ្ញត្តិក្នុង មាត្រា៩៧៨ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុចយ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីដែរ។

ឧទាហរណ៍៖ លោក A ជាប្តី បានឈ្លោះប្រកែកទាស់ទែងគ្នា ជាមួយលោកស្រី B ដែលជា ប្រពន្ធ។ លោក A បានចាកចេញពីផ្ទះមករស់នៅផ្ទះរបស់ឪពុកម្តាយគាត់។ នៅពេលចុងសប្តាហ៍

លោក A បានត្រឡប់មកផ្ទះម្តង ក្នុងគោលបំណងមកមើលកូន ហើយលែងមានសម្ព័ន្ធផ្លូវភេទជាមួយ B ដែលជាប្រពន្ធចាប់ពីពេលនោះមក។ ក្នុងករណីនេះ B ជាប្រពន្ធ អាចទាមទារឲ្យលែងលះបាន។

**២.១.៥ ករណីផ្សេងទៀតដែលពេញលក្ខណៈពិតប្រាកដប្រជាបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថា នឹងអាចបដិទានវិញបាន**

ក្រៅពីមូលហេតុដែលច្បាប់បានកំណត់ច្បាស់លាស់ខាងលើ នៅមានមូលហេតុជាច្រើនទៀតដែលច្បាប់មិនបានចែងលម្អិត។ ច្បាប់មានគោលបំណងទុកអំណាចឆន្ទានុសិទ្ធិដល់ចៅក្រម ជាអ្នកសម្រេចទៅលើអង្គហេតុនៃការលែងលះដទៃទៀត ដែលមានលក្ខណៈជាក់ហុសឆ្លងធ្ងន់ធ្ងរ រហូតដល់មិនអាចអត់អោនឲ្យបាន ឬមានមូលហេតុដែលនាំឲ្យប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍ធ្ងន់ធ្ងរ ទៅដល់ភាគីម្ខាងទៀត។

កំហុសឆ្គងដែលអាចចាត់ទុកថាមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ ដូចជា ការជេរប្រមាថ ការប្រើអំពើហិង្សា ការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ការមិនធ្វើការងារដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ការចំណាយប្រាក់ខ្លះខ្លាយ ការជំពាក់បំណុលដែលគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ជម្ងឺធ្ងន់ធ្ងរជាអាទិ៍ ដែលបណ្តាលឲ្យមានការបែកបាក់ និងមិនអាចបដិទានវិញបានទេ។ ផ្អែកលើស្ថានភាពទាំងអស់នេះ ក្នុងករណីមានការបែកបាក់កើតឡើងហើយមិនអាចធ្វើបដិទានវិញបាន វាអាចក្លាយជាមូលហេតុនៃការលែងលះ។

**២.២. មូលហេតុដែលមិនអាចលែងលះបាន**

ច្បាប់បានកំណត់ពីមូលហេតុនៃការលែងលះ ហើយស្របគ្នានេះដែរ ច្បាប់ក៏បានកំណត់ពីមូលហេតុដែលប្រឆាំងមិនឲ្យមានការលែងលះគ្នាដែរ។ ការលែងលះនឹងមិនអាចប្រព្រឹត្តិទៅបាននោះទេ ប្រសិនបើតុលាការពិនិត្យឃើញថាមានភាពមិនប្រក្រតីនៃបណ្តឹងលែងលះនោះ ហើយអានុភាពនៃការលែងលះនឹងនាំមកនូវហានិភ័យធ្ងន់ធ្ងរ ទៅលើសហព័ទ្ធម្ខាងទៀត។ ស្របគ្នានេះដែរ ប្រសិនបើតុលាការនៅតែអនុញ្ញាតឲ្យសហព័ទ្ធលែងលះគ្នា នោះវាក៏ជាកំហុសឆ្គងធ្ងន់ធ្ងរមួយរបស់តុលាការ។ ដូចនេះមុននឹងតុលាការអនុញ្ញាតឲ្យលែងលះគ្នា តុលាការគប្បីគិតគូរថ្លឹងថ្លែងឲ្យច្បាស់លាស់ប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណ អំពីផលល្អ និង ផលអាក្រក់ពីការលែងលះ។

**២.២.១ ការលែងលះដែលប៉ះពាល់ដល់ការទ្រទ្រង់ជីវភាព ឬការឈឺចាប់របស់សហព័ទ្ធ ឬ កូន**

ទោះបីជាមានមូលហេតុលែងលះត្រឹមត្រូវ ដូចច្បាប់បានកំណត់ច្បាស់យ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថា អានុភាពនៃការបែកបាក់គ្នានោះនឹងបណ្តាលឲ្យ ការទ្រទ្រង់ជីវភាពរបស់សហព័ទ្ធ ឬ កូនមានការក្រលំបាកតោកយ៉ាកយ៉ាងខ្លាំង ឬមានការឈឺចាប់ដែលមិន

អាចទ្រាំទ្របាន តុលាការអាចច្រានចោលការទាមទារលែងលះគ្នាបានដោយពិចារណាទៅស្ថានភាពទាំងឡាយបាន<sup>៩៩</sup>។

ដូចនេះ ប្រសិនបើចៅក្រមអនុញ្ញាតឲ្យមានការលែងលះគ្នាបានហាក់បីដូចជា ទម្លាក់បន្ទុកនៃភាពក្រីក្រកម្រើក គ្រួសារ ប្រទេសជាតិ និងដើរតាមការគេចវេសពីកាតព្វកិច្ចក្នុងការខិតខំរកទទួលទានចិញ្ចឹមជីវិតរបស់សហព័ទ្ធម្នាងទៀត និងកូន។

**២.២.២ ការលែងលះដោយមានគំនិតទុច្ចរិត**

ទោះបីជាមូលហេតុនៃការលែងលះ ដូចបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចខាងលើនេះ ការរស់នៅបែកគ្នាជាបន្តបន្ទាប់អស់រយៈពេលជាង ១ ឆ្នាំ ដែលមានការផ្ទុយពីគោលបំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬមានករណីផ្សេងទៀតដែលទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានឡើងវិញបានក៏ដោយ ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថាការទាមទារនោះផ្ទុយសុច្ចរិតភាព ដោយជនដែលទាមទារឲ្យលែងលះគ្នាធ្វេសប្រហែសយ៉ាងខ្លាំង ក្នុងសហប្រតិបត្តិការជួយសង្គ្រោះចំពោះសហព័ទ្ធតុលាការអាចច្រានចោលការទាមទារលែងលះគ្នាដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន<sup>១០០</sup>។

ការកំណត់បែបនេះពិតជាត្រឹមត្រូវព្រោះ វាបានបង្ហាញពីភាពល្អិតល្អន់របស់ច្បាប់ ក្នុងគោលបំណងការពារកុំឲ្យមានជនខឹងខូចមួយចំនួនអាចលើកយកនូវបញ្ហានេះ ឬបញ្ហានោះដើម្បីទាមទារឲ្យបាននូវការលែងលះ ដើម្បីតែសម្រេចបាននូវផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ពោលគឺគំនិតអាត្មានិយមរបស់បុគ្គលទាំងអស់នោះ។

ក្រៅពីមូលហេតុនៃការលែងលះ និង មូលហេតុបដិសេធចំពោះការលែងលះ ដូចបានលើកឡើងខាងលើ ដើម្បីឲ្យមានការលែងលះមួយស្របច្បាប់ គឺទាមទារនូវការប្រតិបត្តិ របស់សហព័ទ្ធនីមួយៗ ចំពោះការអនុវត្តច្បាប់ជាធរមាន។ ដូចនេះ គួរវិវាទគួរគប្បីយល់ពីនីតិវិធីក្នុងការលែងលះគ្នាផងដែរ ទើបអាចឲ្យមានការជឿទុកចិត្តច្បាស់ អំពីអានុភាពនៃសាលក្រមលែងលះ ដោយមិនចាំបាច់ភ័យខ្លាចក្រែងរាល់ទង្វើរបស់ភាគីម្ខាងទៀតនោះទេ ព្រោះថាកាលណាដើរតាមនីតិវិធីច្បាប់គឺច្បាប់នឹងការពារសុច្ចរិតជនជាក់ជាមិនខាន។

<sup>៩៩</sup> មាត្រា៩៧៨ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>១០០</sup> មាត្រា៩៧៨ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

**២.៣ នីតិវិធីនៃការលែងលះដោយពុំមានការព្រមព្រៀង**

ថ្វីត្បិតតែអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការស្ម័គ្រចិត្តរវាងប្តី និងប្រពន្ធក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែនៅពេលដែលភាគីលែងចង់រួមរស់ជាមួយគ្នាពេលគឺ ចង់រំដោះខ្លួនឲ្យបានផុតពីករណីយកិច្ចជាប្តី ប្រពន្ធដោយការលែងលះ នោះប្តីនិងប្រពន្ធត្រូវធ្វើឡើងតាមផ្លូវតុលាការទើបការលែងលះនោះមាន អានុភាពតាមផ្លូវច្បាប់។ ហើយការលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀងត្រូវតែមានមូលហេតុដូចបាន រៀបរាប់ខាងលើដែលបានចែងក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីផងដែរ<sup>២១</sup>។

ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលមានគោលបំណង បង្កើត កែប្រែ និង រំលត់ សិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិ ហើយករណីលែងលះជាប្រភេទនៃបណ្តឹងទាមទារឲ្យរំលត់សិទ្ធិ និង ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិ។ ហេតុនេះ ការដោះស្រាយចំពោះបណ្តឹងលែងលះដោយមិនមានការព្រម ព្រៀងនេះត្រូវអនុលោមទៅតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល<sup>២២</sup>។ ប៉ុន្តែ ចំណុចណាដែលពុំមានចែងដោយច្បាប់នេះគឺត្រូវអនុវត្តតាមវិធានទូទៅដែលមានចែងនៅក្នុងក្រម នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦។

**២.៣.១ ពាក្យបណ្តឹងលែងលះ**

ការលែងលះដោយមិនមានការព្រមព្រៀងគឺ តម្រូវឲ្យភាគីត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរទៅតុលាការហើយទម្រង់នៃពាក្យបណ្តឹងត្រូវគោរពតាមមាត្រា៧៥នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្ប វេណី<sup>២៣</sup>។ ភាគីត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះទៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចពេលគឺ បណ្តឹងលែង លះគ្នាស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចនៅលំនៅឋានរបស់ ភាគីនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងនោះ<sup>២៤</sup>។

**២.៣.២ ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះនៅសាលាឃុំ សង្កាត់**

ភាគីដែលមានបំណងលែងលះត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការ ប៉ុន្តែភាគីក៏អាចដាក់ពាក្យ បណ្តឹងលែងលះទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ដែរ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់គ្មានសមត្ថកិច្ចក្នុងការសម្រេច អំពីការលែងលះនោះទេ ពោលគឺក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ គ្រាន់តែធ្វើការបញ្ចុះបញ្ចូលឲ្យភាគីទាំង

<sup>២១</sup> មាត្រា ៩៧៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧  
<sup>២២</sup> មាត្រា៣ ចំណុចគ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល  
<sup>២៣</sup> មាត្រា៧៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧  
<sup>២៤</sup> មាត្រា ១០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

សងខាងសះជាគ្នាតែប៉ុណ្ណោះ។ ប្រសិនបើភាគីនៅតែមិនព្រមត្រូវគ្នា គឺត្រូវចាត់ទុកថាមានពាក្យបណ្តឹងលែងលះ ហើយក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ត្រូវបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងនោះទៅតុលាការជាបន្ទាន់<sup>២៥</sup>។

### **២.៣.៣ នីតិវិធីលែងលះដោយគ្មានការព្រមព្រៀងនៅតុលាការ**

#### **២.៣.៣.១ ការចាត់ចែងរក្សាការពារ**

ជាទូទៅ នៅក្នុងដំណើរការនៃបណ្តឹងនៃការលែងលះ ទាមទារនូវពេលវេលាមួយយ៉ាងវែងដោយសារតែច្បាប់តម្រូវឲ្យមានការសាកល្បងធ្វើការផ្សះផ្សា រួមទាំងនីតិវិធីរបស់តុលាការជាច្រើនទៀតនៅក្រោយពេលផ្សះផ្សា។ ហេតុនេះ ទើបតុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យមានការចាត់ចែងរក្សាការពារ (វិធានការបណ្តោះអាសន្ន) ដែលចាំបាច់ចំពោះការបំបែកលំនៅ ការគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ អាហារកិច្ចរបស់សហព័ទ្ធ បន្ទុកសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង សោហ៊ុយចិញ្ចឹមបីបាច់កូន ជាអាទិ៍តាមពាក្យសុំ ឬដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន<sup>២៦</sup>។ ការចាត់ចែងរក្សាការពារ គឺជាវិធានការដើម្បីធានាឲ្យជីវភាពរស់នៅក្នុងគ្រួសារអាចបន្តទៅទៀតបានដោយសមរម្យ ទោះបីជាសហព័ទ្ធទាំងសងខាងកំពុងតែប្តឹងទាមទារលែងលះគ្នាក៏ដោយ។

ការចាត់ចែងរក្សាការពារ (វិធានការបណ្តោះអាសន្ន) មានលក្ខណៈជាបណ្តោះអាសន្ន ព្រោះវាមានប្រសិទ្ធភាពតែក្នុងរយៈពេលដំណើរការនៃរឿងក្តីប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺនៅពេលដែលតុលាការចេញសាលក្រមស្ថានពររួច សាលក្រមនោះនឹងមកជំនួសឲ្យវិធានការបណ្តោះអាសន្នហើយរាល់វិធានការទាំងអស់នោះ នឹងត្រូវអស់សុពលភាព។

#### **២.៣.៣.១.១ ការដាក់ឱ្យសហព័ទ្ធរស់នៅថែរក្សាជាបណ្តោះអាសន្ន**

ចំណាត់ការបែបនេះគឺ ក្នុងគោលបំណងការពារនូវសុវត្ថិភាពរបស់ភាគីទាំងសងខាង នៅពេលដំណើរការនៃរឿងក្តី។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដើម្បីបញ្ចៀសនូវរាល់សកម្មភាពអវិជ្ជមាននានា ទៅលើគ្នាទៅវិញទៅមក តាមរយៈការគំរាមគំរាម ធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ អំពើហិង្សា រហូតអាចឈានទៅដល់ការបាត់បង់ជីវិតក៏ថាបាន។ ដូចនេះការបំបែកលំនៅគ្នា អាចជាវិធានការដ៏ល្អក្នុងការបញ្ចៀសជម្លោះដោយសារតែពួកគេផ្សះផ្សាលែងបានហើយ និង មួយវិញទៀត ធ្វើឲ្យមានភាពងាយស្រួលចំពោះតុលាការផង។

<sup>២៥</sup> មាត្រា៩៨២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>២៦</sup> មាត្រា៩៨៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

**២.៣.៣.១.២ ការដាក់វិធានការថែរក្សាគូលាបណ្តោះអាសន្ន**

បញ្ហាគូលា ក៏ជាប្រធានបទក៏ក្តៅគគុកមួយ ចំពោះការលែងលះដែរ ពីព្រោះភាគច្រើននៃការលែងលះ ភាគីសុទ្ធតែបង្កឡើងទាមទារកូនរៀងៗខ្លួន។ ដូច្នេះ ដើម្បីការពារសុវត្ថិភាពកូន ក៏ដូចជាដើម្បីបញ្ចៀសនូវរាល់វិបត្តិផ្លូវចិត្តទៅលើកូន តុលាការនឹងអនុញ្ញាតឲ្យមានវិធានការគ្រប់គ្រងកូន។ តួយ៉ាងពេលឪពុកម្តាយបង្កើនលែងលះគ្នា វាក៏ជាបញ្ហាមួយយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងគ្រួសារសម្រាប់កូន ពោលគឺកូននឹងត្រូវបាត់បង់ភាពកក់ក្តៅពីឪពុកម្តាយ។

ដោយឡែក ការគ្រប់គ្រងកូនក៏អាចខាងប្រពន្ធ មានអាទិភាពក្នុងការមើលថែទាំកូនជាងខាងប្តី ប្រសិនបើគឺជាទារកដែលនៅបៅទឹកដោះម្តាយ ព្រោះត្រូវគិតគូរពីសុខភាពទារកផងដែរ។ ដូចដែលបានលើកឡើងនេះ ក៏ដូចជាការជៀសវាង នូវការបង្ខិតបង្ខំនានា ទៅលើការសម្រេចចិត្តរបស់កូន។ តុលាការគប្បីមានចំណាត់ការឲ្យមានអ្នកមើលថែរក្សាកូន ដែលយល់ឃើញថា សមរម្យទើបអាចឲ្យការសម្រេចសេចក្តីមានយុត្តិធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់កូន។

**២.៣.៣.១.៣ ការថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិជាបណ្តោះអាសន្ន**

ទ្រព្យសម្បត្តិ ជាកម្មវត្ថុដ៏ចម្បងមួយទៀតនៃបណ្តឹងលែងលះ ហើយដែលភាគីតែងតែខិតខំស្វែងរកកំហុសមកដាក់បន្ទុកឲ្យគ្នា ដើម្បីអាចទទួលបាននូវចំណែកនៃទ្រព្យសម្បត្តិ ច្រើនជាងគេ។ តុលាការ ឬភាគីត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ លើការចាត់ចែងរក្សាការពារទ្រព្យសម្បត្តិឲ្យបានគង់វង្សដែរដោយជៀសវាងនូវការលក់ដូរ ឬការបំផ្លិចបំផ្លាញរបស់ភាគីណាមួយ<sup>៣៧</sup> ដែលអាចធ្វើឲ្យចំណែកមួយនៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងត្រូវបាត់បង់។ តាមការពិតទៅ ការចាត់ចែងរក្សាការពារទ្រព្យសម្បត្តិ នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌនេះសំដៅតែលើការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់សហព័ទ្ធតែប៉ុណ្ណោះ ដោយតុលាការមិនអាចលូកដៃចូលទៅគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ភាគីម្ខាងៗនោះទេ។

**២.៣.៣.១.៤ ការផ្គត់ផ្គង់សហព័ទ្ធ ឬគូលាបណ្តោះអាសន្ន**

វិធានការនេះ មានគោលបំណងរក្សាជីវភាពរស់នៅរបស់សហព័ទ្ធណាម្ខាង និង ការផ្គត់ផ្គង់លើរាល់តម្រូវការរបស់កូនក្នុងអំឡុងពេលនៃនីតិវិធីលែងលះ។ ជាការពិតណាស់ គ្រួសារខ្លះមានសហព័ទ្ធម្ខាងជាអ្នកចេញទៅក្រៅផ្ទះរកចំណូលមកធ្វើការផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ ហើយសហព័ទ្ធម្ខាងទៀតជាអ្នកមើលការខុសត្រូវនៅក្នុងផ្ទះ។ ទោះបីយ៉ាងណា រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣ បានឲ្យតម្លៃទៅលើការងារនៅក្រៅផ្ទះថាមានតម្លៃស្មើនឹងការងារនៅក្នុងផ្ទះដែរ។ ដូចនេះសហព័ទ្ធដែលមានលទ្ធភាព មិនអាចបដិសេធភាពពូកែសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់នេះបានទេ ព្រោះ

<sup>៣៧</sup> មាត្រា ៥៣០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

ប្រសិនបើគ្មានការផ្គត់ផ្គង់ជាបណ្តោះអាសន្នទេ វានឹងធ្វើឲ្យសហព័ទ្ធម្នាងមានការលំបាកនៅក្នុងការទ្រទ្រង់ជីវភាព។ ជាទូទៅតុលាការចាត់វិធានការនេះ ដោយផ្ដោតសំខាន់លើសេចក្តីត្រូវការរបស់កូនលទ្ធភាពខាងហិរញ្ញវត្ថុរបស់ភាគីស្មើសុំ និង លទ្ធភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នកដែលត្រូវផ្គត់ផ្គង់។

### ២.៣.៣.២ ការផ្សះផ្សា

ខណៈពេលដែលប្រធានតុលាការ ឬចៅក្រមណាម្នាក់បានទទួលសំណុំរឿងលែងលះហើយនោះ ដើម្បីធ្វើការផ្សះផ្សាគឺត្រូវធ្វើតាមនីតិវិធីដែលច្បាប់បានកំណត់។ ចៅក្រមត្រូវធ្វើការកំណត់កាលបរិច្ឆេទដើម្បីផ្សះផ្សា និងត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីលែងលះជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ<sup>៥៨</sup> ឬតាមរយៈដីកាកោះដែលសាមីជនទទួលដោយផ្ទាល់ពីក្រឡាបញ្ជី ឬតាមដីកាបញ្ជូនតាមរយៈមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ក៏បាន។ ដីកាកោះគឺមានចំនួនពីរសន្លឹក ដែលសន្លឹកមួយហៅថា ដើមដីកា និងសន្លឹកមួយទៀតហៅថា ចុងដីកា។ អ្នកប្រគល់ដីកានេះ គឺត្រូវយកដីកាឲ្យទៅភាគីរឿងដោយផ្ទាល់ ហើយអ្នកទទួលត្រូវចុះហត្ថលេខា ឬ ផ្តិតមេដៃលើដីកាទាំងពីរសន្លឹក។ អ្នកប្រគល់ត្រូវប្រគល់សន្លឹកចុងដីកាទៅឲ្យអ្នកទទួល និង យកសន្លឹកដើមដីកា ទៅជូនតុលាការវិញឲ្យបានមុនថ្ងៃកំណត់របស់តុលាការ។

ដោយសារតែការផ្សះផ្សា គឺជាដំណាក់កាលដំបូងដែលជាភារៈកិច្ចរបស់ចៅក្រមក្នុងការជួយដោះស្រាយវិវាទភាគី។ ដូចនេះភាគីអាចធ្វើការផ្សះផ្សានៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលផ្ទាល់មាត់ ឬកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្សះផ្សាបាន<sup>៥៩</sup>។ នៅអំឡុងពេលនេះ តុលាការមិនទាមទារឲ្យមានការបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីអ្វីទាំងអស់។ ដោយឡែក ការផ្សះផ្សាក៏អាចធ្វើនៅក្រៅទីតាំងតុលាការបានដែរ ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថាសមរម្យ<sup>៦០</sup>។

ក្រោយពេលដែលតុលាការចេញដីកាកោះ ឲ្យចូលមកផ្សះផ្សាជាលើកទី១ ដើមចោទ ឬចុងចម្លើយដែលបានទទួលដីកាកោះរបស់តុលាការដោយត្រឹមត្រូវ ហើយមិនមកបង្ហាញខ្លួនទេនោះ តុលាការត្រូវកោះអញ្ជើញគូភាគីមកធ្វើការផ្សះផ្សាជាលើកទី២ ។ មួយវិញទៀតប្រសិនបើដើមចោទបានទទួលដីកាកោះអញ្ជើញរបស់តុលាការ ប៉ុន្តែដើមចោទមិនបានចូលមកទាំងលើកទី១ និង លើកទី២ ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ តុលាការចាត់ទុកថាមិនព្រមសះសានឹងគ្នា។

<sup>៥៨</sup> មាត្រា ៥០ កថាខណ្ឌទី ២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៦

<sup>៥៩</sup> មាត្រា ២២០ កថាខណ្ឌទី ១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

<sup>៦០</sup> មាត្រា ២២០ កថាខណ្ឌទី ២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

បើសិនភាគីទាំងសងខាងស្រុះស្រួលគ្នាហើយ កំណត់ហេតុត្រូវបានចុះអំពីការសន្យារបស់ ភាគីនីមួយៗដោយគោរពតាមការស្រុះស្រួលគ្នានោះ សម្រាប់យកមកធ្វើជាមូលដ្ឋាន ឬអំណះ អំណាងការពារកុំឲ្យភាគីកែប្រែគំនិតទៅថ្ងៃក្រោយទៀត។ បន្ទាប់មក ដោយសំអាងលើកិច្ចសន្យា នេះចៅក្រមចេញសេចក្តីសម្រេចមួយដែលមានឈ្មោះថា “ដីកាសម្រេចតាមលទ្ធផលសវនាការ”។

**២.៣.៣.៣ នីតិវិធីត្រៀមទាញហេតុផល**

គោលបំណងនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល គឺតុលាការត្រូវរៀបចំនូវសេចក្តី អះអាងរបស់ភាគី ដើម្បីបំភ្លឺនូវចំណុចវិវាទនៃរឿងក្តីដែលគូភាគីមិនយល់ស្របគ្នា និង រៀបចំ ភស្តុ តាងដែលទាក់ទងនឹងចំណុចនៃរឿងក្តីលែងលះនោះ ដើម្បីអាចធ្វើការវិនិច្ឆ័យរឿងនៅក្នុងនីតិវិធី ត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលឲ្យបានល្អិតល្អន់<sup>៣១</sup>។ ដូចនេះ តុលាការអាចកោះហៅភាគីឲ្យមកធ្វើ ការបំភ្លឺម្នាក់ម្តងដែលកាលបរិច្ឆេទត្រូវកំណត់ទៅតាមពេលវេលា ដែលគូភាគីអាចចូលរួមបាន <sup>៣២</sup> ។ ដោយសារតែរឿងក្តីលែងលះ គឺជាវិវាទដែលត្រូវតែមានវត្តមានរបស់គូភាគីទាំងសងខាងក្នុងពេល ស៊ើបសួរ ទើបញ្ចាំងឱ្យការកាត់សេចក្តីរបស់តុលាការអាចធានាបានថាសមហេតុផលប្រកបដោយ ភាពសត្យានុម័ត។

នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ទាញហេតុផល តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេច ដែលទាក់ទងនឹងការស្នើសុំពិនិត្យភស្តុតាង ឬដីកាសម្រេចផ្សេងទៀត ដែលអាចសម្រេចបាន ក្រៅពី កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ និងអាចពិនិត្យភស្តុតាងឯកសារដោយមាន កម្រិតចាំបាច់ដើម្បីរៀបចំចំណុចវិវាទនៃរឿងក្តី និងភស្តុតាង<sup>៣៣</sup>។ ជាក់ស្តែងនៅគ្រប់កាលបរិច្ឆេទនៃ នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ទាញហេតុផល តុលាការត្រូវឲ្យក្រលាបញ្ជីធ្វើកំណត់ហេតុ<sup>៣៤</sup> ដែលមានខ្លឹម សារពេញលេញដែលអាចឲ្យតុលាការយកធ្វើជាអំណះអំណាងនៅពេលសវនាការ។

**២.៣.៣.៤ នីតិវិធីទាញហេតុផលផ្ទាល់មាត់**

នៅពេលដែលនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល បានចប់សព្វគ្រប់ហើយ តុលាការត្រូវ កំណត់កាលបរិច្ឆេទ ដើម្បីធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ហើយត្រូវកោះហៅគូភាគីមកចូល

<sup>៣១</sup> មាត្រា ១០៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦  
<sup>៣២</sup> មាត្រា ១០៥ កថាខណ្ឌទី ១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ២០០៦  
<sup>៣៣</sup> មាត្រា ១០៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦  
<sup>៣៤</sup> មាត្រា ១០៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

រួម<sup>៣៥</sup>សាជាថ្មីម្តងទៀត។ វាមានភាពចាំបាច់ច្រើនដែលទាមទារឲ្យមាននីតិវិធីនេះ ដែលតុលាការមិនអាចរំលង លើកលែងតែចំពោះរឿងក្តីណា ឬចំណុចណាដែលត្រូវសម្រេចដោយដីកាសម្រេចទើបតុលាការ អាចកំណត់បានថាត្រូវធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬមិនត្រូវធ្វើ<sup>៣៦</sup>។

ជារួម ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់មិនមានភាពខុសប្លែកគ្នាពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នោះទេ ពោលគឺនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការទាញហេតុផល ភាគីត្រូវធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ព្រមទាំងអាចអះអាងបន្ថែមទៀតអំពីអង្គហេតុ និង ដាក់ភស្តុតាងមកទៀតបាន<sup>៣៧</sup> ប្រសិនបើភាគីយល់ឃើញថាភស្តុតាងមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់។

សម្រាប់ការពិនិត្យលើភស្តុតាងនៃរឿងក្តីលែងលះ ចៅក្រមត្រូវពិនិត្យលើទំនាក់ទំនងប្តីប្រពន្ធស្របច្បាប់តាមរយៈការបង្ហាញនូវសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់អ្នកទាំងពីរនោះ ហើយកាលណាពិនិត្យឃើញថាគូក្តីពិតជាប្តីប្រពន្ធស្របច្បាប់មែនទើបអាចបន្តនីតិវិធីទៀត។ ប្តីប្រពន្ធដែលត្រឹមត្រូវស្របច្បាប់ ត្រូវតែចុះកិច្ចសន្យាអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយកិច្ចសន្យានេះត្រូវចុះក្នុងសៀវភៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង ត្រូវចុះហត្ថលេខា ដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន ព្រមទាំងផ្គិតមេដៃរបស់ប្តីប្រពន្ធ និង សាក្សីគ្រប់អាយុការចំនួន ២ នាក់<sup>៣៨</sup> រួចហើយត្រូវប្រគល់ឲ្យសាមីខ្លួនប្តីប្រពន្ធ នូវសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ច្បាប់ដើមមួយសន្លឹក និង ចេញសេចក្តីចម្លងតាមការស្នើសុំសាមីខ្លួន។ រីឯ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិដែលភាគីប្តឹងទាមទារកូនក៏ដូចគ្នា ពោលគឺត្រូវមានសំបុត្រកំណើត ដែលបង្ហាញថាកូននោះពិតជា កូនរបស់គូក្តីទាំងពីរ ដែលចុះសៀវភៅកំណើតនៅចំពោះមុខមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាននៅសាលាឃុំ សង្កាត់ នៃលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍របស់ឪពុកម្តាយ<sup>៣៩</sup> ដែលជាគូក្តីលែងលះនោះ។

មួយវិញទៀតសម្រាប់ការដាក់ភស្តុតាងនៃម្ចាស់កម្មសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិ ជាបញ្ហាសំខាន់មួយទៀតដែលគូក្តីត្រូវបង្ហាញ ដូចជាប្លង់កម្មសិទ្ធិលើអចលនទ្រព្យ ការបង្ហាញឲ្យដាច់ស្រឡះពីគ្នារវាងទ្រព្យរួម និង ទ្រព្យដោយឡែក។ បន្ថែមលើការដាក់ភស្តុតាងឲ្យតុលាការ នីតិវិធីស៊ើបសួរត្រូវប្រព្រឹត្តិទៅដោយការសាកសួរសាក្សី។ តុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនសាក្សីចំពោះសាក្សីណាដែល

<sup>៣៥</sup> មាត្រា ១១៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

<sup>៣៦</sup> មាត្រា ១១៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

<sup>៣៧</sup> មាត្រា ១១៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

<sup>៣៨</sup> មាត្រា ៣០ នៃអនុក្រឹត្យស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋាន ឆ្នាំ២០០០

<sup>៣៩</sup> មាត្រា ១៧ នៃអនុក្រឹត្យស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋាន ឆ្នាំ២០០០

មានករណីយកិច្ចត្រូវតែចូលខ្លួនមកបំភ្លឺ តែមិនព្រមចូលខ្លួនមកតុលាការដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ តាមរយៈដីកាសម្រេចបាន<sup>៤០</sup>។ ផ្ទុយទៅវិញ តុលាការក៏អាចសួរសាក្សីនៅក្រៅតុលាការបាន បើសាក្សីគ្មានករណីយកិច្ចចូលខ្លួនទៅតុលាការដែលទទួលបណ្តឹង ឬមានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ដែលមិនអាចចូលខ្លួនទៅតុលាការបាន ឬការចូលខ្លួនរបស់សាក្សីបណ្តាលឲ្យមានការចំណាយទៅលើពេលវេលាមិនសមរម្យ និង គួរភាគីពុំមានការតវ៉ា<sup>៤១</sup>។

ការស៊ើបសួររកឲ្យឃើញពីមូលហេតុនៃការលែងលះ និងថ្លឹងថ្លែងពីកំហុសរបស់ភាគី គឺជាចំណុចគន្លឹះដ៏ចម្បង ក្នុងការវិនិច្ឆ័យរកខុសត្រូវរបស់តុលាការ។ ដូច្នេះហើយទើបចៅក្រមស៊ើបសួររមែងតែងតែយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងទៅលើបញ្ហានេះ ពីព្រោះដើម្បីបញ្ចៀសឲ្យបាននូវការបែងចែកដោយអយុត្តិធម៌ ដូចជា ភាគីដែលបានប្រព្រឹត្តិកំហុសច្រើនបែរជាទទួលបាននូវទ្រព្យសម្បត្តិ ឬកូនច្រើនជាងភាគីដែលមិនបានប្រព្រឹត្តិកំហុសទៅវិញ។ សរុបទៅ ដំណាក់កាលនៃការស៊ើបសួរតាមរយៈនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល និងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ពិតជាអាចឲ្យតុលាការកំណត់បានរវាងភាពត្រឹមត្រូវ និងកំហុសដែលជួយកាត់បន្ថយនូវភាពស្មុគស្មាញនៅពេលបើកសវនាការ។

សម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ គឺមិនធ្វើជាសារធាណៈឡើយ។ ប៉ុន្តែតុលាការក៏អាចធ្វើជាសាធារណៈ ឬអាចអនុញ្ញាតឲ្យជនណាដែលតុលាការយល់ឃើញថាសមរម្យ ចូលស្តាប់ជាអ្នកសង្កេតការណ៍បានដែរ<sup>៤២</sup>។

**២.៣.៣.៥ ការបើកសវនាការ**

ក្រោយពីទទួលបានរបាយការណ៍របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវសំណុំរឿងជំនុំជម្រះរួចមក ប្រធានតុលាការត្រូវចាត់តាំងចៅក្រមមួយរូបដើម្បីធ្វើការជំនុំជម្រះ។ ចៅក្រមទទួលបន្ទុកជំនុំជម្រះ ត្រូវចាត់វិធានការមួយចំនួន ដើម្បីឲ្យសវនាការប្រព្រឹត្តិទៅក្នុងលក្ខណៈល្អប្រសើរ។ ជាពិសេស ចៅក្រមត្រូវគោរពនូវគោលការណ៍សវនាការចំពោះមុខ ដោយធានាឲ្យបាននូវវត្តមានរបស់ដើមចោទ ចុងចម្លើយ និង សាក្សីក្នុងពេលសវនាការ។ ម្យ៉ាងទៀតចៅក្រមជំនុំជម្រះត្រូវធ្វើលិខិតទៅស្ថាប័នអយ្យការ ស្នើសុំឲ្យចាត់តាំងតំណាងអយ្យការម្នាក់ មកចូលរួមសវនាការក្នុង

<sup>៤០</sup> មាត្រា ១៣២ កថាខណ្ឌទី ២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦  
<sup>៤១</sup> មាត្រា ១៣៦ កថាខណ្ឌទី ១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦  
<sup>៤២</sup> មាត្រា១៦ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល

គោលបំណងជួយឃ្លាំមើលការអនុវត្តច្បាប់ និង ការពារផលប្រយោជន៍របស់អតិថិជន បើមានការទាក់ទងទៅនឹងកូនដែលមិនទាន់ដល់នីតិភាព។ ជាក់ស្តែងតំណាងអយ្យការគ្រាន់តែជូនជាយោបល់តែប៉ុណ្ណោះ គ្មានសិទ្ធិសន្និដ្ឋានខុស ឬត្រូវទេ ព្រោះការលែងលះជារឿងរដ្ឋប្បវេណី។

**២.៣.៣.៥.១ សវនាការជាសាធារណៈ**

ជាគោលការណ៍ សវនាការត្រូវតែធ្វើជាសាធារណៈ ដែលការជំនុំជម្រះសេចក្តីអាចអនុញ្ញាតឲ្យសាធារណៈជនចូលស្តាប់បាន។ ភាពជាសាធារណៈនៃសវនាការ គឺចាប់ពីពេលការសាកសួរដេញដោលរហូតដល់ពេលចេញសាលក្រម។ គោលបំណងដែលសវនាការត្រូវបើកជាសាធារណៈដោយសារស្ថាប័នតុលាការចង់បង្ហាញពីដំណើរការនៃការជំនុំជម្រះដល់សាធារណជន ជាពិសេសសាច់ញាតិរបស់ភាគីទាំងសងខាង រួមទាំងជនទាំងឡាយណាដែលពាក់ព័ន្ធ។

**២.៣.៣.៥.២ សវនាការជាសម្ងាត់**

សវនាការជាសម្ងាត់គឺជាសវនាការដែលគ្មានការចូលរួមពីសាធារណជន ពោលគឺមានតែភាគីក្នុងរឿងក្តី និងមេធាវីរួមទាំងអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងរឿងក្តី ដូចជាសាក្សីតែប៉ុណ្ណោះដែលអាចចូលខ្លួនក្នុងសវនាការបាន។ ភាគច្រើនគូភាគីជាអ្នកស្នើសុំទៅតុលាការដោយសារតែពួកគេចង់រក្សានូវការសម្ងាត់ ឬកិត្តិយសរៀងៗខ្លួន ហើយភាពជាសាធារណៈនឹងត្រូវមានឡើងវិញនៅពេលដែលចៅក្រមធ្វើការប្រកាសសាលក្រម។

**២.៣.៣.៦ សាលក្រមលែងលះ**

សាលក្រម គឺជាការសម្រេចសេចក្តីដែលតុលាការធ្វើលិខិតសាលក្រម ដែលមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ទៅតាមទម្រង់ដែលច្បាប់បានកំណត់ ដោយផ្អែកលើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានកំណត់ពិសេសនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឬនៅក្នុងច្បាប់ផ្សេង ហើយកើតអនុភាព ដោយការប្រកាសផ្អែកលើលិខិតសាលក្រមនោះ “ ។ ជាក់ស្តែងអត្ថន័យនៃសាលក្រមនៅក្នុងបរិបទនេះ មានន័យទៅដល់សេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការដែលកំណត់ថាចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់សហព័ទ្ធត្រូវបានរំលាយ ។

លើសពីនេះទៀត មានតែចៅក្រមដែលបានធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ដែលជាមូលដ្ឋាននៃសាលក្រមនោះតែប៉ុណ្ណោះ ទើបអាចសាលក្រមបាន “ ។ នៅក្នុងរឿងក្តីលែងលះ

“ មាត្រា ១៧៩ កថាខណ្ឌទី ១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

“ មាត្រា ១៨៥ កថាខណ្ឌទី ១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

សាលាក្រមត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាជាច្រើនដូចជា ការបែងចែកកូន សោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រង ថែរក្សាកូន ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ និងដោះស្រាយរាល់បញ្ហានៃការទាមទារដទៃទៀត ដែលទាំងអស់នោះជាវិធានការទូទៅដែលតុលាការត្រូវធ្វើការប្រកាស។

**២.៣.៣.៦.១ ការប្រកាសសាលាក្រម**

សាលាក្រមនឹងមានអានុភាពដោយការប្រកាស<sup>៤៤</sup>។ ដូចនេះ ប្រសិនបើតុលាការមិនបានធ្វើការប្រកាសសាលាក្រមជាសាធារណៈទេ មានន័យថា សាលាក្រមនោះមិនអាចមានអានុភាពចាប់បង្ខំឲ្យគូភាគី ឬតតិយជនអនុវត្តតាមនោះទេ ដែលនេះជាកំហុសនីតិវិធីរបស់តុលាការ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ការប្រកាសសាលាក្រមត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ១ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានបញ្ចប់នូវការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។ ប៉ុន្តែបញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះរឿងក្តីដែលមានភាពស្មុគស្មាញខ្លាំង ឬមានកាលៈទេសៈពិសេសផ្សេងទៀត<sup>៤៥</sup>។ រឿងក្តីលែងលះខ្លះ អាចមានកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង ឬ មានការទាមទារច្រើនចំណុចដែលតុលាការអាចអនុញ្ញាតឲ្យមានការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ជាលើកច្រើនសារ ហើយមិនអាចបញ្ចប់ការជំនុះជម្រះក្នុងរយៈពេលខ្លីបាន។

តុលាការក៏មានរបៀបនៃការប្រកាសសាលាក្រមផងដែរ ដែលត្រូវធ្វើឡើងតាមកាលបរិច្ឆេទនៅក្នុងសាលសវនាការជាសាធារណៈ ដោយប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ជាអ្នកអានសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះមានធុរៈ ចៅក្រមប្រឹក្សាអាចអានជំនួសធ្វើបាន។ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះអាចអានសំអាងហេតុ ឬអាចពន្យល់ខ្លឹមសារនៃសំអាងហេតុនោះដោយផ្ទាល់មាត់បាន<sup>៤៦</sup> ដើម្បីឲ្យភាគី និង អ្នកពាក់ព័ន្ធយល់បានកាន់តែច្បាស់ និង ជៀសវាងនូវការភ័ន្តច្រឡំ។

**២.៣.៣.៦.២ អានុភាពនៃសាលាក្រមលែងលះ**

ជាការពិតណាស់ សាលាក្រមមិនអាចចូលជាស្ថាពរ នៅមុនពេលផុតអំឡុងពេលដែលបានកំណត់សម្រាប់ការប្តឹងឧបាស្រ័យ ទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ (សាលាឧទ្ធរណ៍ និង តុលាការកំពូល) បានទេ។ គូភាគីអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍នឹងសាលាក្រមនេះបានក្នុងអំឡុងពេល ១ខែគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបាន

<sup>៤៤</sup> មាត្រា ១៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

<sup>៤៥</sup> មាត្រា ១៨៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

<sup>៤៦</sup> មាត្រា ១៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

ទទួលការបញ្ជូនលិខិតសាលក្រម<sup>៤៨</sup>។ ជាពិសេសសម្រាប់រឿងក្តីនេះ គឺតុលាការមិនអាចចេញ សាលក្រមកំបាំងមុខបានឡើយ <sup>៤៩</sup> ពោលគឺសាលក្រមដែលចេញដោយតុលាការគឺ ជាសាលក្រមធម្មតាដែលមិនអនុញ្ញាតឲ្យប្តឹងទាស់បានទេ។

ផ្ទុយទៅវិញ បើគ្មានការប្តឹងប្តល់ដូចបានលើកឡើងខាងលើទេ ហើយអំឡុងពេលដែលអនុញ្ញាតឲ្យប្តឹងក៏ត្រូវបានផុតកំណត់ នោះសាលក្រមនឹងចូលជាស្ថាពរ<sup>៥០</sup>។

<sup>៤៨</sup> មាត្រា ២៦៤ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

<sup>៤៩</sup> មាត្រា ១៣ កថាខណ្ឌទី១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល

<sup>៥០</sup> មាត្រា ១៩៣ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦

ជំពូកទី៣

អនុសាសន៍នៃការលេចលះ

### **ជំពូកទី៣ អានុភាពនៃការលែងលះ**

អានុភាពនៃការលែងលះកើតមាននៅពេលសាលក្រមចូលជាស្ថាពរ។ ចំពោះការលែងលះដោយការព្រមព្រៀងគឺ សំដៅទៅដល់ដីកាសម្រេចដែលមានអានុភាពដូចសាលក្រមស្ថាពរដែរ ហើយចំពោះការលែងលះដោយការពុំព្រមព្រៀងគឺសំដៅទៅលើសាលក្រមស្ថាពរ ទើបធ្វើឲ្យមានអានុភាពនៃការលែងលះកើតឡើង។ អានុភាពនោះរួមមាន អានុភាពចំពោះសហព័ទ្ធ អានុភាពចំពោះញាតិពន្ធុ អានុភាពចំពោះកូន និងអានុភាពចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិ។

#### **៣.១. អានុភាពចំពោះសហព័ទ្ធ**

អានុភាពនៃដីកាសម្រេចលែងលះ (ចំពោះការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង) និង សាលក្រមស្ថាពរ (ចំពោះការលែងលះដោយពុំមានការព្រមព្រៀង) មានអានុភាពមិនខុសគ្នាទេចំពោះសហព័ទ្ធ។ អានុភាពនោះរួមមានដូចជា ការទទួលបានភាពនៅលីវសារជាថ្មី ការបញ្ចប់នូវកាតព្វកិច្ចនៃការរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នា សហការ និងសង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក ការផ្លាស់ប្តូរនាមត្រកូលអាចកើតមាន ការទទួលបាននូវអាហារកិច្ច (បើបានធ្វើការទាមទារ) ការបន្តមាននូវអត្តាធិនភាព និងការបញ្ចប់នូវភាពជាសន្តតិជន។

##### **៣.១.១ ភាពនៅលីវសារជាថ្មី**

នៅពេលដែលសាលក្រមបានចូលជាស្ថាពររួច គូភាគីទាំងពីរដែលធ្លាប់តែជាប្តីប្រពន្ធពេលគឺ មានន័យថាគូភាគីទាំងពីរធ្លាប់មានជីវិតគូ គឺបានប្រែក្លាយជាជីវិតនៅលីវរៀងៗខ្លួនសាជាថ្មី។

បន្ទាប់ពីចេញសាលក្រម តុលាការឲ្យក្រលាបញ្ជីចេញសម្រង់សាលក្រមស្ថាពរទៅឲ្យភាគីម្នាក់ៗចំនួន ១ច្បាប់។ បន្ទាប់មកតុលាការត្រូវបញ្ជូនសម្រង់សាលក្រម ១ច្បាប់នោះ ទៅកាន់មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាននៃទីលំនៅដែលសហព័ទ្ធទាំងពីរ ដើម្បីចុះនិទ្ទេសនៅរឹមទំព័រនៃសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលបញ្ជាក់ថា គូភាគីបានផ្តាច់សមគ្គសង្វាសពីគ្នារួចហើយ។

ដូចនេះ ភាគីទាំងពីរអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីរៀងខ្លួនបានដោយគ្រាន់តែយកសាលក្រមលែងលះទៅបង្ហាញមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាននៅសាលាឃុំ សង្កាត់ នៃទីលំនៅរបស់សហព័ទ្ធនោះ ដែលបញ្ជាក់ថា អ្នកទាំងពីរលែងជា ប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នាទៀតហើយ។ ម្យ៉ាងទៀត គូភាគីទាំងពីរគឺពួកគេមានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយអ្នកផ្សេងទៀត ដោយតាមគោរពតាមលក្ខខណ្ឌអាពាហ៍ពិពាហ៍ ការជ្រើសរើស និង សេរីភាពរបស់ពួកគាត់បាន ដោយមិនជាប់ពីបទល្មើស ទ្វេពន្ធភាពឡើយ។

ទោះបីជាបន្ទាប់ពីចេញសាលក្រមលែងលះហើយក៏ដោយ នារីពុំអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីទៀតបានឡើយ ប្រសិនបើអំឡុងពេល ១២០ ថ្ងៃ (មួយរយម្ភៃថ្ងៃ) ពុំទាន់បានកន្លងផុតគិតចាប់ពីថ្ងៃ

ដែលអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនត្រូវបានរំលាយ ឬ លុបចោល<sup>៥១</sup> ។ ប៉ុន្តែបញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលនារីមានផ្ទៃពោះនៅមុនពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនត្រូវបានរំលាយ ឬលុបចោលហើយបានសម្រាលកូន ឬករណីដែលមានលិខិតបញ្ជាក់ពីការគ្មានផ្ទៃពោះពីវេជ្ជបណ្ឌិត។ ការកំណត់បែបនេះគឺ ងាយស្រួលកុំអោយមានបញ្ហាក្នុងការសន្មតបិតភាព<sup>៥២</sup> ជាមួយប្តីមុន និងក្រោយជាដើម។

### ៣.១.២ ការរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នា សហការ និង សង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមកត្រូវបានបញ្ចប់

នៅពេលដែលតុលាការបានសម្រេចឲ្យគូភាគីទាំងពីរ (ប្តីនិងប្រពន្ធ) បានលែងលះគ្នាហើយដូច្នេះករណីយកិច្ច ដែលគូភាគីទាំងពីរធ្លាប់មាននៅអំឡុងពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដូចជា ប្តីប្រពន្ធត្រូវរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នា ហើយត្រូវសហការ សង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក<sup>៥៣</sup> និងករណីយកិច្ចថែរក្សាគ្នាដែលធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីឲ្យគ្រួសារទទួលបានសុភមង្គលជាដើមគឺត្រូវបានបញ្ចប់។ ពោលគឺមានន័យថា ករណីយកិច្ចដែលគូភាគីទាំងពីរធ្លាប់មានក្នុងនាមជាប្តីប្រពន្ធ ដែលធ្លាប់បំពេញឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមកនៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺត្រូវបានបញ្ចប់នៅពេលដែលគូភាគីទាំងពីរបានលែងលះគ្នា។

### ៣.១.៣ កាតព្វកិច្ចបង់សងដើម្បីចិញ្ចឹមកូន

ក្នុងករណីលែងលះ ភាគីដែលគ្មានកំហុស ហើយត្រូវបានភាគីម្ខាងទៀតបំពាន ភាគីដែលទទួលរងនូវការបំពាន អាចទាមទារសំណងដើម្បីចិញ្ចឹម ឬសំណងនៃការខូចខាតបានតាមអំពើអនីត្យានុកូលនៃមាត្រា ៧៤៣ និង ៧៤៤នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។ ការទាមទារមានអានុភាពនៅពេលដែលសាលក្រមចូលជាស្ថាពរ។ ឧទាហរណ៍ A (ប្តី) បានប្រព្រឹត្តិអំពើផិតក្បត់ ជេរប្រមាថ និងវាយតប់B (ប្រពន្ធ) បណ្តាលឲ្យ B រងរបួសធ្ងន់ ដោយត្រូវចំណាយប្រាក់ថ្លៃព្យាបាលអស់ ១ម៉ឺន ដុល្លារ ហើយB ទទួលរងសំពាធផ្លូវចិត្តយ៉ាងខ្លាំង។ ក្នុងករណីនេះ B អាចទាមទារសំណងនៃការខូចខាតពី A បានទាំងសំណងខូចខាតផ្នែកសម្ភារៈ និងផ្លូវចិត្ត។

<sup>៥១</sup> មាត្រា៩៥០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>៥២</sup> មាត្រា៩៨៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>៥៣</sup> មាត្រា៩៦៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

### ៣.១.៤ ការបង់អាហារកិច្ច

អាហារកិច្ចពុំមានបញ្ញត្តិនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីទេ ប៉ុន្តែមានបញ្ញត្តិនៅក្នុងច្បាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ មាត្រា៧៦ ដែលបញ្ញត្តិនេះនៅមានអានុភាពអនុវត្តនៅឡើយ<sup>៤៤</sup>។ នៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីបច្ចុប្បន្នមានតែការប្រើពាក្យអាហារកាតព្វកិច្ចរបស់សហព័ទ្ធ<sup>៤៥</sup>។ ការទាមទារអាហារកិច្ចត្រូវបានទទួលស្គាល់ក្នុងករណី ភាគីគ្មានកំហុស ហើយមានការខ្វះខាតនៅក្នុងជីវភាពរស់នៅ។ ហេតុដូច្នេះ ភាគីម្ខាងត្រូវបង់អាហារកិច្ចឲ្យភាគីម្ខាងទៀតដែលជាសហព័ទ្ធតាមការទាមទារដែលចេញដោយដីកាសម្រេច ឬសាលក្រម។

### ៣.១.៥ អានុភាពនៃអត្តាធិនភាពនៅតែមាន

ករណីដែលភាគីទទួលបាននីតិភាពតាមរយៈការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍<sup>៤៦</sup> បើទោះបីជាពួកគេទាំងពីរបានឈានទៅដល់ការលែងលះគ្នាហើយក៏ដោយ ក៏អានុភាពនៃអត្តាធិនភាព (ភាពជានីតិជនមិនត្រូវបានរលត់ឡើយ<sup>៤៧</sup>។

### ៣.១.៦ នាមត្រកូលអាចត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ

ប្តី ឬប្រពន្ធដែលបានប្តូរនាមត្រកូលថ្មី ដោយអាពាហ៍ពិពាហ៍ អាចប្រើនាមត្រកូលដែលមាននៅមុនពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍វិញក៏បាន ឬអាចប្រើនាមត្រកូលដែលបានប្រើនៅពេលលែងលះគ្នាក៏បាន<sup>៤៨</sup>។

### ៣.១.៧ បញ្ចប់ភាពជាសន្តតិជន

សហព័ទ្ធជាសន្តតិជនជានិច្ចរបស់មតកជន<sup>៤៩</sup> ដោយសារការលែងលះ អ្នកដែលធ្លាប់ជាសហព័ទ្ធរបស់មតកជននោះមិនមែនជាសន្តតិជនជានិច្ចទៀតទេពីព្រោះអ្នកទាំងពីរមិនមានចំណងគតិយុត្តិជាមួយគ្នាចាប់តាំងពីពេលលែងលះគ្នាមកម្ល៉េះ។

<sup>៤៤</sup> មាត្រា៧៨ នៃច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី

<sup>៤៥</sup> មាត្រា ៩៨៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧

<sup>៤៦</sup> មាត្រា៩៦៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>៤៧</sup> មាត្រា២១ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>៤៨</sup> មាត្រា ៩៨១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>៤៩</sup> មាត្រា ១១៦១ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

**៣.២. អនុភាពចំពោះញាតិពន្ធុ**

ញាតិពន្ធុគឺជាចំណងគតិយុត្តិរវាងសហព័ទ្ធម្ខាង និងញាតិលោហិតរបស់សហព័ទ្ធម្ខាងទៀត (សាច់ថ្លៃ)<sup>៦០</sup>។ នៅពេលដែលប្តីប្រពន្ធបានលែងលះគ្នា ទំនាក់ទំនងញាតិពន្ធត្រូវបានបញ្ចប់<sup>៦១</sup>។

**៣.៣. អនុភាពចំពោះកូន**

នៅពេលលែងលះគ្នា ការបែកចែកអ្នកមានអំណាចមេបាចំពោះកូន (បើមានកូន) និងការកំណត់ពីសោហ៊ុយចាំបាច់សម្រាប់ចិញ្ចឹមកូននឹងកើតមាន។ ចំពោះការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ចំណុចនេះមិនចោទជាបញ្ហាទេ ដោយសារតែភាគីទាំងសងខាងមានការយល់ព្រមឯកភាពគ្នាអស់ហើយដែលសរសេរនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះ និងពាក្យសុំលែងលះជាដើម។ តែចំពោះការលែងលះដោយមិនមានការព្រមព្រៀង វាមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញបន្តិច ដោយភាគីទាំងសងខាងសុទ្ធតែចង់បានកូនរៀងៗខ្លួន។

**៣.៣.១ ការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា**

ឪពុកម្តាយដែលលែងលះគ្នាត្រូវកំណត់យកឪពុក ឬ ម្តាយណាម្នាក់ជាអ្នកមានអំណាចមេបាតាមការពិភាក្សារបស់ឪពុកម្តាយ<sup>៦២</sup>។ ផ្ទុយពីនេះ ប្រសិនបើការពិភាក្សាគ្នាមិនបានសម្រេច ឬបើពុំអាចពិភាក្សាគ្នាបានទេ តុលាការត្រូវកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបាដោយពិចារណាទៅលើផលប្រយោជន៍របស់កូននោះ<sup>៦៣</sup>។ លើសពីនេះទៀត ក្នុងករណីដែលឪពុក ឬម្តាយ បានលែងលះគ្នានៅមុនពេលកំណើតរបស់កូន ម្តាយគឺជាអ្នកមានអំណាចមេបាចំពោះកូនដែលបានកើតមកនោះ។ ប៉ុន្តែនៅក្រោយកំណើតរបស់កូន អាចកំណត់យកឪពុកជាអ្នកមានអំណាចមេបា តាមការពិភាក្សារបស់ឪពុកម្តាយបាន<sup>៦៤</sup>។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ តុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យភាគីប្រគល់កូន ឬបង់ប្រាក់ ឬ ផ្តល់តារាវិកផ្សេងទៀត នៅក្នុងសាលក្រម ឬ សាលដីកាបាន<sup>៦៥</sup>។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី មិនមែនតុលាការ

<sup>៦០</sup> សន្ធិានុក្រមក្រមរដ្ឋប្បវេណី លេខរៀងទី ៤១  
<sup>៦១</sup> មាត្រា៩៤១ កថាខណ្ឌទី១នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧  
<sup>៦២</sup> មាត្រា១០៣៧ កថាខណ្ឌទី១នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧  
<sup>៦៣</sup> មាត្រា១០៣៧ កថាខណ្ឌទី៣នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧  
<sup>៦៤</sup> មាត្រា១០៣៧ កថាខណ្ឌទី២នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧  
<sup>៦៥</sup> មាត្រា២២ កថាខណ្ឌទី២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល

អាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តក្នុងការបែងចែកកូន ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិតែម្នាក់ឯងបាននោះទេ ពោលគឺ ត្រូវពិនិត្យមើលថា ភាគីមានការព្រមព្រៀងគ្នា និង កំណត់លក្ខខណ្ឌយ៉ាងណាខ្លះលើបញ្ហានេះ។

នៅពេលដែលតុលាការធ្វើការសម្រេចសេចក្តីអំពីការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា ឬការ ចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការបែងចែកកូន គឺយោបល់របស់កូនត្រូវបានយកទៅពិចារណា ដោយ ផ្អែកលើសមស្របទៅតាមអាយុ និងសភាពចាស់ទុំរបស់កូននោះ<sup>២៦</sup> ។ ការដែលច្បាប់បានកំណត់ បែបនេះដោយសារតែបានគិតគូរទៅលើផលប្រយោជន៍ ភាពកក់ក្តៅ និង សុភមង្គលនានារបស់កូន នោះដែលភាគីជាអតីតសហព័ទ្ធត្រូវសហការគ្នាដើម្បីផ្តល់ឲ្យកូន។ តុលាការក៏អាចផ្លាស់ប្តូរអ្នកមាន អំណាចមេបាតាមការទាមទាររបស់ញាតិនៅក្នុង ៤ថ្នាក់របស់កូនបាន ប្រសិនបើទទួលស្គាល់ថា ចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន<sup>២៧</sup>។

### ៣.៣.២ កាតព្វកិច្ចសោហ៊ុយចាំបាច់ចិញ្ចឹមកូន

សោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីចិញ្ចឹមកូន គឺជាប្រភេទមួយនៃអាហារកាតព្វកិច្ចដែលគេអនុវត្តចំពោះ កូនដែលជាអនីតិជន ប៉ុន្តែទោះបីជាកូនជាអនីតិជនក៏ដោយ ឪពុកម្តាយនៅតែមានកាតព្វកិច្ចចិញ្ចឹម កូនហៅថា អាហារកាតព្វកិច្ចចំពោះកូន។ ហេតុនេះ ក្នុងករណី ឪពុកម្តាយលែងលះគ្នា ការទាមទារ បង់នូវអាហារកាតព្វកិច្ចចំពោះកូនជាអនីតិជនត្រូវតែទទួលស្គាល់ផងដែរ<sup>២៨</sup>។

ក្នុងករណីលែងលះគ្នា ទោះបីជាកូនជាអនីតិជនក៏ដោយ បើមិនអាចទ្រទ្រង់ជីវភាពរស់នៅ ដោយខ្លួនឯង អាចទាមទារអាហារកាតព្វកិច្ចពីឪពុកម្តាយដែលមិនរស់នៅជាមួយបាន ប៉ុន្តែការ ទាមទារអាហារកាតព្វកិច្ចមិនអាចទាមទារនៅក្នុងបណ្តឹងលែងលះឡើយ ពោលគឺអាចទាមទារបាន ដោយឯករាជ្យតាមនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង<sup>២៩</sup>។

ការទាមទារសោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីចិញ្ចឹមកូន មានកម្រិតខ្ពស់ស្របទៅតាមជីវភាពរបស់ ឪពុកម្តាយ។ ចំណែកឯ ការទាមទារអាហារកាតព្វកិច្ចបានត្រឹមទំហំនៃការធានាជីវភាពរស់បាន ប៉ុណ្ណោះ។ ការទាមទារសោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីចិញ្ចឹមកូនតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ១០៤០ កថាខណ្ឌទី៣ នៃ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ទទួលបានផលប្រយោជន៍ច្រើនជាងការទាមទារអាហារកាតព្វកិច្ចដែលមានបញ្ញត្តិ នៅក្នុងមាត្រា ១១៤០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

<sup>២៦</sup> មាត្រា២២ កថាខណ្ឌទី៤ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល

<sup>២៧</sup> មាត្រា១០៣៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>២៨</sup> មាត្រា ១១៤០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧

<sup>២៩</sup> មាត្រា ៣ ឧបសម្ព័ន្ធទី១១ នៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹង

សោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីចិញ្ចឹមកូនអាចត្រូវបានកំណត់តាមការព្រមព្រៀងរបស់ភាគី<sup>៥០</sup>។ ក្នុងករណីមិនព្រមព្រៀងគ្នាអំពីសោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីចិញ្ចឹមកូនបានទេ ភាគីអាចទាមទារឲ្យតុលាការកំណត់សោហ៊ុយចាំបាច់ ដើម្បីចិញ្ចឹមកូននៅក្នុងបណ្តឹងលែងលះបាន<sup>៥១</sup>។ ក្រោយលែងលះ ភាគីក៏អាចទាមទារឲ្យតុលាការកំណត់អំពីសោហ៊ុយចាំបាច់ក្នុងការចិញ្ចឹមកូនដែរ<sup>៥២</sup>។

សោហ៊ុយចាំបាច់ក្នុងការចិញ្ចឹមកូន គឺជាប្រភេទមួយនៃអាហារភាគពូកិច្ចដែលជាភាគពូកិច្ចរបស់ឪពុក ឬម្តាយដែលមិនរស់នៅជាមួយកូនដែលជាអតិថិជនហេតុនេះ ឪពុក ឬម្តាយដែលមិនរស់នៅជាមួយកូន មានកាតព្វកិច្ចបង់សោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីចិញ្ចឹមកូន រហូតដល់កូនមាននីតិភាព។ បើក្នុងករណីតុលាការកំណត់យកម្តាយជាអ្នកមានអំណាចមេបា ម្តាយត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអ្នកមានសិទ្ធិលើសោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីចិញ្ចឹមកូន ហើយឪពុកត្រូវបានចាត់ទុកជាអ្នកមានករណីយកិច្ចបង់សោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីចិញ្ចឹមកូន។ តុលាការសម្រេចអំពីចំនួននៃសោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីចិញ្ចឹមកូន ដោយធ្វើការពិចារណាស្ថានភាពនៃជីវភាព និងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ឪពុកម្តាយ<sup>៥៣</sup>។

### ៣.៤. អានុភាពចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិ

បើប្តីប្រពន្ធបានធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធមុនពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬក្រោយពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ នោះការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិនៅពេលលែងលះត្រូវគោរពតាមកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។ បើប្តីប្រពន្ធមិនបានធ្វើកិច្ចសន្យាចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិនោះទេ ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិនៅពេលលែងលះអាចប្រព្រឹត្តិទៅតាមពីរបៀប៖

#### ៣.៤.១ ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិតាមការពិភាក្សារបស់ប្តី និង ប្រពន្ធ

នៅពេលលែងលះ ប្តីប្រពន្ធអាចពិភាក្សាគ្នាក្នុងការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិបាន។ ចំពោះការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ភាគីទាំងសងខាងបានពិភាក្សាព្រមព្រៀងគ្នាអស់ហើយ។ ប៉ុន្តែចំពោះការលែងលះដោយមិនមានការព្រមព្រៀង វាគឺជាបញ្ហាលំបាក និងចោទជាបញ្ហាច្រើននៅក្នុងសំណុំរឿងលែងលះដោយហេតុថា នៅពេលខ្លះសហព័ទ្ធមានការឯកភាពជាមួយគ្នាក្នុងការបែង

<sup>៥០</sup> មាត្រា ១០៤០ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>៥១</sup> មាត្រា ១០៤០ កថាខណ្ឌទី៤ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>៥២</sup> មាត្រា ៣ ឧបសម្ព័ន្ធទី៤ នៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង

<sup>៥៣</sup> មាត្រា ១០៤០ កថាខណ្ឌទី៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

ចែកទ្រព្យតាមការពិភាក្សា រីឯពេលខ្លះសហព័ទ្ធមិនងាយឯកភាពគ្នាលើការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ នោះទេ។ ករណីនេះគុណការត្រូវធ្វើការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្តីប្រពន្ធទៅតាមច្បាប់កំណត់។

### ៣.៤.២ ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិតាមច្បាប់កំណត់

ទ្រព្យសម្បត្តិតាមច្បាប់កំណត់ត្រូវបែងចែកជាពីរគឺ ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក<sup>៧៤</sup> ទ្រព្យសម្បត្តិ រួម<sup>៧៥</sup> ។

#### ៣.៤.២.១ ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក

ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក គឺជា ទ្រព្យសម្បត្តិដែលស្ថិតនៅក្រោមកម្មសិទ្ធិរបស់សហព័ទ្ធណា ម្នាក់មុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍<sup>៧៦</sup> ។

ឧទាហរណ៍៖ មុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ A (ប្តី) មានឡានមួយគ្រឿង និង និង ផ្ទះមួយ ល្វែង ហើយ B (ប្រពន្ធ) មានប្រាក់សន្សំដែលមានចំនួន ៣០០០០ ដុល្លារ នៅក្នុងធនាគារ X ។ ក្នុង ករណីនេះ ឡាន និង ផ្ទះ គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ A ចំណែកឯ ប្រាក់សន្សំ នៅក្នុងធនាគារ X គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ B។

ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធទទួលបានដោយប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម អថ្វយទាន នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍<sup>៧៧</sup>។

ឧទាហរណ៍៖ ក្រោយពេល A និង B បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឪពុកម្តាយរបស់ B បានឲ្យផ្ទះ មួយកន្លែងឲ្យ B ក្នុងករណីនេះ ផ្ទះដែល B បានទទួលតាមរយៈប្រទានកម្ម គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយ ឡែករបស់ B ។

ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក គឺជា ទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាតម្លៃតបដែលទទួលបានពីការចាត់ចែង ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក<sup>៧៨</sup>។

<sup>៧៤</sup> មាត្រា៩៧២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>៧៥</sup> មាត្រា៩៧៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>៧៦</sup> មាត្រា៩៧២ ចំណុច ក នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>៧៧</sup> មាត្រា៩៧២ ចំណុច ខ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧

<sup>៧៨</sup> មាត្រា៩៧២ ចំណុច គ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ឧទាហរណ៍: A មានផ្ទះមួយល្វែងហើយ បានលក់ផ្ទះនោះក្នុងតម្លៃ ៥០០០០ដុល្លារ ថ្លៃលក់គឺ ជា តម្លៃតបដែលទទួលបានតាមរយៈការចាត់ចែងទ្រព្យដោយឡែក។ ហេតុនេះតម្លៃលក់ ត្រូវចាត់ ទុកថាជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ B។

នៅពេលលែងលះ សហព័ទ្ធនីមួយៗត្រូវទទួលបាននូវទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករៀងខ្លួន<sup>៩៩</sup>។

### ៣.៤.២.១ ទ្រព្យសម្បត្តិរួម

ទ្រព្យសម្បត្តិរួមគឺជាទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយដែលប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាង ឬ តែម្ខាងទទួល បាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ពោលមានន័យថា គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តី និង ប្រពន្ធរក បាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។

ឧទាហរណ៍: នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ លោក A និង លោកស្រី B បានទិញដី L មួយកន្លែងដែលមានតម្លៃ ៣០០០០ដុល្លារ ដោយយកប្រាក់ខែរបស់លោក A ដើម្បីទិញដី L នោះ ។ ក្នុងករណីនេះដី L គឺជា ទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ លោក A និងលោកស្រី B។

នៅពេលលែងលះ សហព័ទ្ធនីមួយៗមានសិទ្ធិទទួលបាន ១ ភាគ ២ នៃទ្រព្យសម្បត្តិរួម។ ប៉ុន្តែ បើមានករណីពិសេស និងមានការទាមទាររបស់ប្តីប្រពន្ធណាម្ខាង តុលាការក៏អាចបែងចែក ទ្រព្យសម្បត្តិរួម ដោយពិចារណាទៅលើស្ថានភាពផ្សេងៗដូចជា ទំហំនៃការបរិច្ចាគរបស់ភាគី នីមួយៗ ទំហំនៃការបរិច្ចាគរបស់ភាគីនីមួយៗចំពោះលទ្ធកម្មនៃទ្រព្យ ការថែរក្សា ការបង្កើនទ្រព្យ ក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ កម្រិតជីវភាពរស់នៅក្នុងពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ អាយុ ស្ថានភាពផ្លូវចិត្ត និងកាយ វិជ្ជាជីវៈ ប្រាក់ចំណូល លទ្ធភាពធ្វើការងាររបស់ភាគីនីមួយៗ និងផល ប្រយោជន៍របស់កូនជាអាទិ៍<sup>១០</sup> ។

<sup>៩៩</sup> មាត្រា ៩៨០ កថាខណ្ឌទី២ ចំណុចក នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧

<sup>១០</sup> មាត្រា ៩៨០ កថាខណ្ឌទី២ ចំណុចខ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧

**សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍**

**សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង អនុសាសន៍**

ឆ្លងតាមការបកស្រាយ និង បង្ហាញទាំងទិដ្ឋភាពច្បាប់ និង ទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែង ព្រមទាំងនីតិវិធីទៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ នៃការលែងលះរួចមក ប្រាកដជាអាចឲ្យយើងមានចំណេះដឹងខាងផ្នែកលែងលះនេះច្រើន។ ទោះបីយ៉ាងណាក្តី ការលែងលះគឺជាបញ្ហារបស់សង្គមគ្រួសារ ដែលបណ្តាលឲ្យភាគីសហព័ទ្ធ ព្រមទាំងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចលើរឿងនេះ ត្រូវប្រឈមមុខនឹងភាពស្មុគស្មាញជាច្រើន។ លើសពីនេះទៀត ឥទ្ធិពលនៃការលែងលះបានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ផងដែរ ទៅលើការអភិវឌ្ឍសង្គមជាតិ ដោយសារតែវាបាន លាតត្រដាតពីភាពរស់នៅមិនចុះសម្រុងគ្នារវាងប្តី ប្រពន្ធនៅក្នុងសង្គមជាតិមួយ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដោយសារតែការលែងលះ បានធ្វើឲ្យប្តី ប្រពន្ធទាំងសងខាតបង់ប្រាក់កាក់ បូករួម នឹង ការចំណាយពេលវេលារបបរកចិញ្ចឹមជីវិតផ្សេងៗ ដែលជាកត្តាអវិជ្ជមានមួយ ធ្វើឲ្យរាំងស្ទះដល់ដំណើរការការងារ និង វឌ្ឍនភាពនៅក្នុងគ្រួសារ។

ទន្ទឹមនឹងនេះដែរកូនៗដែលមានឪពុកម្តាយលែងលះគ្នាក៏ទទួលនូវការប៉ះទង្គិចច្រើនទាំងផ្នែកស្មារតី និង ផ្នែកសម្ភារៈ។ ជាក់ស្តែង នៅពេលដែលឪពុកម្តាយ រស់ប្តឹងប្តល់គ្នាដោយមិនទុកពេលវេលាចិញ្ចឹមបីបាច់ ថែរក្សា អប់រំកូន ហើយក៏មិនខិតខំរកប្រាក់ចំណូលដើម្បីមកបំពេញតម្រូវការរបស់កូន មុខជាកូននោះត្រូវរងទុកវេទនាជាក់ជាមិនខាន។ តួយ៉ាង ភាពងប់ងល់នឹងការចង់ឈ្នះចាញ់ ដោយសារតែសាលក្រមមួយសន្លឹក មានអានុភាពយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើកូនដែលអាចឲ្យកូននោះក្លាយជាក្មេងបាត់បង់ភាពកក់ក្តៅពីឪពុកម្តាយ គ្មានការអប់រំ ណែនាំ ប្រៀនប្រដៅ រហូតដល់អាចធ្វើឲ្យកូនរៀនមិនចូលព្រមទាំងប្រឈមនឹងការដើរផ្លូវខុស។

ទោះបីជាការលែងលះបានបន្សល់ទុកនូវផលវិបាកច្រើន ក៏ការកាត់នូវផ្តាច់ចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍មានគុណសម្បត្តិខ្លះដែរចំពោះស្ថានភាពមួយចំនួន។ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង ក្នុងករណីដែលគ្រួសារមួយ ដែលមានស្វាមី ឬ ភរិយាដែលជាបុគ្គលគ្មានសតិសម្បជញ្ញៈក្នុងខ្លួន ពាលាអាវាស ស្រីញី អូនបង លែងលែងស៊ីសង សពគ្រឿងញៀន គ្រឿងស្រវឹងជាអាទិ៍ នោះក៏មិនអាចស្តារឲ្យគ្រួសារនោះគង់វង្សរុងរឿងនោះឡើយ។ ការដែលមានមនុស្សជំពូកនេះ មិនត្រឹមតែមិនខិតខំរកប្រាក់កម្រៃ ដើម្បីយកមកផ្គត់ផ្គង់ក្នុងជីវភាពគ្រួសារប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងបានបំផ្លាញលុយកាក់ទ្រព្យសម្បត្តិ ធ្វើឲ្យគ្រួសារធ្លាក់ដុនជាប បាត់បង់ កិត្តិយស អំពើហិង្សា និង អាចជាគំរូអាក្រក់ដល់កូន និង សង្គមទៀតផង។ ដូចនេះការលែងលះគឺ ជាវិធីល្អបំផុត សម្រាប់ភាគីរងគ្រោះ ដែលអាចអនុញ្ញាតឲ្យគេស្វែងរកនូវជីវិតថ្មី ជីវិតស្វាងមួយ និង ជៀសខ្លួនឆ្ងាយពីទុក្ខវេទនាផ្សេងៗ។ បុគ្គលនីតិវិធីនៃការលែងលះមានភាពងាយស្រួល និង មានលក្ខណៈបើកទូលាយហើយសាធារណជនទូទៅស្ទើរតែគិតថា ការលែងលះប្តីប្រពន្ធ ជារឿងធម្មតាហើយ ដែលជាកត្តាសក្យានុម័ត។ ទោះបីយើងសន្និដ្ឋានបានថា ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរយើង ជាពិសេសស្ត្រី មានការយល់ដឹងច្រើនទៅលើការ

ទទួលបានសិទ្ធិ ក្នុងរឿងលែងលះនេះក្តី ក៏យើងអាចវិនិច្ឆ័យជារួមបានថា ការកើនឡើងនៃការលែងលះមិនមែនជារឿងល្អនោះទេ នៅក្នុងសង្គមកម្ពុជានាពេលសព្វថ្ងៃនេះ។ កាលណាសកម្មភាពនៃការលែងលះ កាន់តែមានច្រើនករណី នោះកាន់តែបន្ថែមទៅស្ថាប័នតុលាការ ហើយក៏វាហាក់បីដូចជា ការបង្ហាញពីភាពរង្គោះរង្គើ ភាពខ្វះការអត់អោន អធ្យាស្រ័យឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមក។ ដោយឡែក គ្រួសារដែលទទួលបានអានុភាពនៃសាលក្រមលែងលះ នោះសមាជិកក្នុងគ្រួសារនោះហាក់បីដូចជា បាក់ស្លាប់ម្ខាង និង ធ្វើឲ្យគ្រួសារបាត់បង់លំនឹង និង សុភមង្គល។

ជាទីអវសាន ពិតមែនតែច្បាប់កម្ពុជាបានចែងយ៉ាងពេញលក្ខណៈ និង អាចទទួលបាននៅក្នុងរឿងលែងលះ។ ប៉ុន្តែបើយើងពិនិត្យលើលក្ខខណ្ឌ និង នីតិវិធីនៃការលែងលះ ហាក់បីដូចជា ច្បាប់បើកទូលាយពេក។ ច្បាប់គប្បី រឹងបន្តិច និង បន្ថែមលក្ខខណ្ឌខ្លះ ដើម្បីបង្ការកុំឲ្យការលែងលះ មានការកើនឡើងពេក។ ដូចនេះស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចគួរតែចាត់វិធានការនានាដូចជា អប់រំប្តីប្រពន្ធ ដែលគ្មានការទទួលត្រូវចំពោះគ្រួសារ ឲ្យដាក់មកផ្តល់សុភមង្គលឲ្យគ្រួសារ ឬមានយន្តការជាក់ព័ន្ធយងដទៃទៀត ដើម្បីកុំឲ្យចង្កោមគ្រួសារមានភាពផុយស្រួលពេក។

**ឯកសារយោង**

## ឯកសារយោង

១. រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ១៩៩៣
២. ក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៧
៣. ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦
៤. ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០១១
៥. ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ឆ្នាំ២០១១
៦. ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ឆ្នាំ ២០១១
៧. ច្បាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ឆ្នាំ ១៩៨៩
៨. សៀវភៅកំណត់ពន្យល់អំពីមាត្រានីមួយៗនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី
៩. សៀវភៅកំណត់ពន្យល់អំពីមាត្រានីមួយៗនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី
១០. សៀវភៅកំណត់ពន្យល់អំពីមាត្រានីមួយៗនៃនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង
១១. សៀវភៅកំណត់ពន្យល់អំពីមាត្រានីមួយៗនៃនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល
១២. សៀវភៅនីតិព្រហ្មទណ្ឌ និង នីតិគ្រួសារ រៀបរៀងដោយ លោកសាស្ត្រចារ្យ រុន ពណ្ណារិទ្ធ
១៣. សៀវភៅសារណារបស់បងៗជំនាន់មុន

ឧបសម្ព័ន្ធ

## បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

- ឧបសម្ព័ន្ធ១**        ៖        គំរូឯកសារនៃនីតិវិធីមុនចេញសេចក្តីសម្រេច
- ឧបសម្ព័ន្ធ២**        ៖        ករណីលែងលះដោយមានការព្រមព្រៀង
- ឧបសម្ព័ន្ធ៣**        ៖        ករណីលែងលះដោយពុំមានការព្រមព្រៀង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

\*\*\*\*

កិច្ចព្រមព្រៀងបញ្ឈប់ការរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះធ្វើនៅថ្ងៃអង្គារ ១៣ រោច ខែបឋមសាធា ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស ២៥៦២

ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០

រវាង:

នាងខ្ញុំឈ្មោះ: អាយុ ឆ្នាំ ជនជាតិ របបកស៊ី ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិ  
សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ។ ជាប្រពន្ធដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅថា **ដើមចោទ**

និង

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ: អាយុ ឆ្នាំ ជនជាតិ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិ សង្កាត់  
ក្រុង ខេត្ត ។ ជាប្តីដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅថា **ចុងចង្ហើយ**

គូភាគីប្តីប្រពន្ធក្រោយពីបានជួបជុំគ្នា បានធ្វើការព្យាយាមផ្សះផ្សា សម្រុះសម្រួលគ្នា ដើម្បីរស់នៅ  
ជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធដើម្បីផលប្រយោជន៍សង្គមជាច្រើនដងមកហើយ តែអ្នកទាំងពីរមិនព្រមសះសានឹងគ្នា  
ក្នុងការរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធបានធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម:

ប្រការ១- អំពីការទាមទារសុំឈប់រស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ

ចុងចង្ហើយសុំទាមទារទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្តីប្រពន្ធមួយចំនួនយកមកគ្រប់គ្រងដែលមានដូចខាងក្រោម:

១- រថយន្តមួយគ្រឿងម៉ាក HIGH LANDER (ហាយឡែនដើ) ពណ៌ទឹកមាស ពាក់ស្លាកលេខ កំពង់ស្ពឺ- ២A- មានលេខម៉ាស៊ីន ២០០៣ ។

២- ប្រាក់នៅក្នុងធនាគារ អេស៊ីលីដា ចំនួន ៧៨,០០០ (ប្រាំពីរម៉ឺនប្រាំបីពាន់) ដុល្លារអាមេរិក ។

៣- ដីស្រែមួយកន្លែងទំហំ ១៧៧៤ ម<sup>២</sup> ដែលមានលេខក្បាលដី ស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ  
ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០ ។

ដើមចោទសុំទាមទារទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្តីប្រពន្ធមួយចំនួនយកមកគ្រប់គ្រងដែលមានដូចខាងក្រោម:

១- ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៨១ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ

ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០ ។

២- ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៩៦៤ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ១៩០ ស្ថិតនៅ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០ ។

៣-ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៤៣៧៨ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ១៣៤ ស្ថិតនៅភូមិ ១ សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០ ។

៤-ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៧០០០ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០ ។

៥- ម៉ូតូមួយគ្រឿងម៉ាក សង ផលិតក្នុងឆ្នាំ ២០ ។

ហើយដើមចោទ និងចុងចម្លើយសុខចិត្តលែងលះគ្នាដោយខ្លួនអស់មនោសញ្ចេនាមិនអាចរួមរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធតទៅទៀតឡើយ និងយល់ព្រមឲ្យដើមចោទជាអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការដើម្បីឲ្យតុលាការសម្រេចអំពីការបញ្ឈប់ការរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធតាមនីតិវិធីច្បាប់ ។

**ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិ**

ទ្រព្យសម្បត្តិរួមមាន៖

១-រថយន្តមួយគ្រឿងម៉ាក HIGH LANDER (ហាយឡែនដ័រ) ពណ៌ទឹកមាស ពាក់ស្លាកលេខ ២A- មានលេខម៉ាស៊ីន ផលិតឆ្នាំ ២០០៣ (ប្រគល់ទៅឲ្យចុងចម្លើយជាអ្នកគ្រប់គ្រង) ។

២-ប្រាក់នៅក្នុងធនាគារ អេស៊ីលីដា ចំនួន ៤,០០០ ( ម៉ឺនប្រាំបីពាន់) ដុល្លារអាមេរិក (ប្រគល់ទៅឲ្យចុងចម្លើយជាអ្នកគ្រប់គ្រង) ។

៣-ដីស្រែមួយកន្លែងទំហំ ១៧៧៤ ម<sup>២</sup> ដែលមានលេខក្បាលដី ស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០ (ប្រគល់ទៅឲ្យចុងចម្លើយជាអ្នកគ្រប់គ្រង) ។

៤-ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៨១ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០ (ប្រគល់ឲ្យដើមចោទជាអ្នកគ្រប់គ្រង)។

៥-ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៩៦៤ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០ (ប្រគល់ឲ្យដើមចោទជាអ្នកគ្រប់គ្រង)។

៦-ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៤៣៧៨ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ១៣៤ ស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០ (ប្រគល់ឲ្យដើមចោទជាអ្នកគ្រប់គ្រង)។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

\*\*\*\*\*

ពាក្យសុំចេញដីកាសម្រេចព្រមព្រៀងលែងលះ

-ឈ្មោះ: ជិច អេស យដ្ឋាន: របស់ ភាគី

-ដើមចោទ: ឈ្មោះ: ភេទ អាយុ ឆ្នាំ ជាតិ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិ  
សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ។

-ចុងចង្អុល: ឈ្មោះ: ភេទ អាយុ ឆ្នាំ ជាតិ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិ  
សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ។

សូមគោរពចូលមក  
លោក ប្រធានសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

នាងខ្ញុំសូមជម្រាបជូនលោកប្រធានមេត្តាជ្រាបថា នាងខ្ញុំ និងចុងចង្អុលបានព្រមព្រៀងគ្នាបញ្ចប់ការ  
រួមរស់ជាមួយគ្នាដូចក្រោម:

-ខ្លឹមសារដែលដើមចោទនាមនាងយុគ្រាហការចេញដីកាសម្រេច:

១-សុំបញ្ឈប់ការរស់នៅជាអនីតិសង្វាស(លែងលះ)ពីប្តីឈ្មោះ: ។

២-ប្រាក់ពន្ធ និងប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្តករបស់ដើមចោទ។

-អង្គហេតុចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់នូវការនាមនាង:

ពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុចាំបាច់នេះ នាងខ្ញុំសូមជម្រាបជូនលោកប្រធានជ្រាបថា នាងខ្ញុំ និងប្តីបានរៀប  
ការ ដោយមិនបានចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិបានព្រមព្រៀងគ្នាអស់ហើយ។

-អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុដើម្បីបញ្ជាក់នូវការនាមនាង:

បានជានាងខ្ញុំប្តឹងសុំឲ្យតុលាការចេញដីកាសម្រេចដែលមានខ្លឹមសារដូចខាងលើ ដោយមូលហេតុ  
នាងខ្ញុំ និងចុងចង្អុលអស់មនោសញ្ចេតនានឹងគ្នា ហើយនាងខ្ញុំនឹងចុងចង្អុលបានព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើការ  
លែងលះគ្នាទៅដោយស្ម័គ្រចិត្ត ដូចមានកិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះ ចុះថ្ងៃអង្គារ ១៣ រោច ខែបឋមសាធា ឆ្នាំ  
ស័រ្ស័ស័ក ព.ស ២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩ ជាឯកសារបញ្ជាក់ភស្តុតាងភ្ជាប់មកជាមួយ  
ស្រាប់។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមលោកប្រធានមេត្តាចេញដីកាសម្រេច លែងលះ ចែកទ្រព្យ តាមកិច្ច ព្រម  
ព្រៀងរបស់នាងខ្ញុំដោយស្ម័គ្រចិត្តតាមច្បាប់ដោយក្តីអនុគ្រោះ ។

សូមលោក ប្រធានទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីនាងខ្ញុំ ។

ថ្ងៃអង្គារ ១៣ រោច ខែបឋមសាធា ឆ្នាំស័រ្ស័ស័ក ព.ស ២៥៦២

កំពង់ស្ពឺ, ថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩

ស្នាមមេដៃស្ត្រី

សូមជូនគ្នាមកជាមួយនូវឯកសារបញ្ជាក់ភស្តុតាង

-កិច្ចព្រមព្រៀងបញ្ឈប់ការរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ចុះថ្ងៃអង្គារ ១៣ រោច ខែបឋមសាធា  
ឆ្នាំស័រ្ស័ស័ក ព.ស ២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០

៧-ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៧០០០ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ២៣៦ ស្ថិតនៅភូមិ... ឃុំ... ស្រុក... ខេត្ត... ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ... ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០... (ប្រគល់ឲ្យដើមចោទជាអ្នកគ្រប់គ្រង)។

៨- ម៉ូតូមួយគ្រឿងម៉ាក សង ៨៧២ក្នុងឆ្នាំ ២០... (ប្រគល់ឲ្យដើមចោទជាអ្នកគ្រប់គ្រង)។

ប្រការ២- អំពីការទាមទារសុំឈប់រស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ

ដើមចោទព្រមព្រៀងលែងលះជាមួយចុងចម្លើយ និងបញ្ឈប់រស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ និងសុខចិត្តដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការសម្រេចអំពីការបញ្ឈប់ការរួមរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ។

ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិរួមប្តីប្រពន្ធខាងលើដែលបានធ្វើការបែងចែក ដើមចោទ និងចុងចម្លើយយល់ព្រមយកមកគ្រប់គ្រងថែរក្សាតាមការព្រមព្រៀងពីរវាងដើមចោទ និងចុងចម្លើយ ។

ប្រការ៣- អំពីការប្រគល់ទទួលទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានព្រមព្រៀងបែងចែក

ចុងចម្លើយ និងដើមចោទព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើលិខិតប្រគល់ទទួលដោយមានស្នាមដៃរបស់ដើមចោទ និងចុងចម្លើយជាកស្ថានភាពកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ប្រការ៤- អំពីសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើសគូស្រករថ្មីទៅអនាគត

ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលតុលាការសម្រេចឲ្យដើមចោទ និងចុងចម្លើយបញ្ឈប់ការរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធតាមផ្លូវច្បាប់ ។ ដើមចោទមានសិទ្ធិសេរីភាពរស់នៅតែម្នាក់ឯង ឬជ្រើសរើសគូស្រករថ្មីបានដែរដោយគ្មានភាគីណាមួយមានសិទ្ធិមករារាំង ឥត ឈ្លោះប្រកែក រារាំង ក្នុងដំណើរជីវិតរបស់ភាគីណាមួយបានឡើយ។

ប្រការ៥- អំពីការគោរព និងការរំលោភបំពានកិច្ចព្រមព្រៀង

ដើមចោទ និងចុងចម្លើយ បានយល់ព្រមប្តេជ្ញាចិត្តដូចគ្នាជា គោរព និងអនុវត្ត អោយបានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខខណ្ឌ ទាំងអស់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងឈប់រស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ។ បើភាគីណាមួយមិនគោរព និងអនុវត្តមិនបានត្រឹមត្រូវ ភាគីនោះសុខចិត្តទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខច្បាប់ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាធរមាន ។

ប្រការ៦- ឯកសារ និងកិច្ចព្រមព្រៀង

កិច្ចព្រមព្រៀងធ្វើឡើងចំនួន ០៣ច្បាប់ ដោយទុកនៅដើមចោទ ១ច្បាប់ ទុកនៅចុងចម្លើយ ១ច្បាប់ និងតម្កល់ទុកនៅការិយាល័យមេធាវី ១ ច្បាប់ និងមានសុពលភាពអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃផ្ដិតស្នាមម្រាមដៃនេះទៅ ។

ស្នាមម្រាមដៃស្តាំ

ដើមចោទ

ចុងចម្លើយ

ហេង ឆៀង

អ៊ុន ហេងធី



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ខេត្ត ព្រះវិហារ  
ស្រុក ខណ្ឌ  
ឃុំ សង្កាត់

លេខ .....  
សៀវភៅសម្ភាសន៍ពិពាហ៍  
ឈ្មោះ .....

### សំបុត្រសម្ភាសន៍ពិពាហ៍

| អំពីប្តី ប្រពន្ធ                               | ប្តី    | ប្រពន្ធ    |
|------------------------------------------------|---------|------------|
| នាមត្រកូល                                      |         |            |
| នាមខ្លួន                                       |         |            |
| ជាអក្សរឡាតាំង                                  |         |            |
| សញ្ជាតិ                                        |         |            |
| ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត                             |         |            |
| ទីកន្លែងកំណើត                                  |         |            |
| ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រុង ប្រទេស |         |            |
| មុខរបរពេលចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍                  |         |            |
| ទីលំនៅពេលចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍                  |         |            |
| ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍              |         |            |
| ទីកន្លែងចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍                   |         |            |
| អំពីឪពុក ម្តាយ                                 | ខាងប្តី | ខាងប្រពន្ធ |
| នាមត្រកូល និង នាមខ្លួនឪពុក                     |         |            |
| នាមត្រកូល និង នាមខ្លួនម្តាយ                    |         |            |
| ជាអក្សរឡាតាំង                                  |         |            |
| សញ្ជាតិ                                        |         |            |
| ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត                             |         |            |

ធ្វើនៅ..... ថ្ងៃទី ១៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២០





ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

២០២០

ខេត្ត ក្រចេះ.....

ស្រុក ខណ្ឌ.....

ឃុំ សង្កាត់.....

លេខ.....

សម្រាប់កំណើតលេខ.....

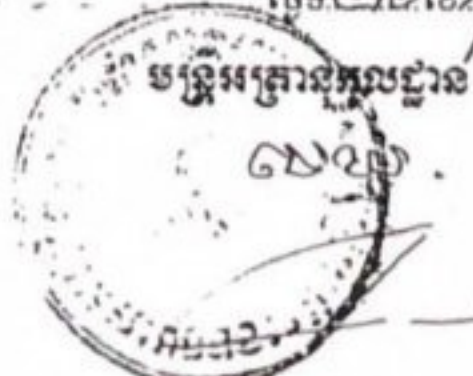
ឆ្នាំ.....

សំបុត្រកំណើត

|                        |              |                                                         |       |       |
|------------------------|--------------|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| នាមត្រកូល              |              |                                                         |       | ឈ្មោះ |
| នាមខ្លួនទារក           |              |                                                         |       |       |
| ជាអក្សរឡាតាំង          | នាមត្រកូល    |                                                         |       |       |
|                        | នាមខ្លួនទារក |                                                         |       |       |
| សញ្ជាតិ                |              |                                                         |       |       |
| ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត     |              | ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ ២០២០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០                |       |       |
| ទីកន្លែងកំណើត          |              | ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រចេះ ប្រទេស កម្ពុជា |       |       |
| ឪពុក ម្តាយទារក         |              | ឪពុក                                                    | ម្តាយ |       |
| នាមត្រកូល និង នាមខ្លួន |              |                                                         |       |       |
| ជាអក្សរឡាតាំង          |              |                                                         |       |       |
| សញ្ជាតិ                |              |                                                         |       |       |
| ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត     |              | ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ ២០២០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០                |       |       |
| ទីកន្លែងកំណើត          |              | ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រចេះ ប្រទេស កម្ពុជា |       |       |
| ទីលំនៅពេលទារកកើត       |              | ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រចេះ ប្រទេស កម្ពុជា |       |       |

ធ្វើនៅ.....

ថ្ងៃទី ២០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០





ក្រសួងយុត្តិធម៌  
អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ

បញ្ជាក់ដៃបង់ប្រាក់  
(ប្រគល់ជូនអ្នកបង់ប្រាក់)



ទទួលរំ ..... អង្គភាព.....

ចំនួនទឹកប្រាក់ជាលេខ ..... ១៩.០០០.០០០

ជាអក្សរ ..... ប្រាក់ដប់ប្រាំបីពាន់រៀល

អត្តន័យចំណូល ..... មាតិកាថវិកា.....

ថ្ងៃទី ០៤ ខែ ០១ ឆ្នាំ ២០១៩

អ្នកប្រមូលចំណូល

បញ្ជាក់ដៃនេះត្រូវបានបោះពុម្ព និងគ្រប់គ្រងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុស្របតាមអនុក្រឹត្យលេខ៨២អនក្រ. ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៨



ការិយាល័យមេធាវី

LAWYER OFFICE



លេខ: ១៤៨/១៧ កម.ហាណ

កំពង់ស្ពឺ, ថ្ងៃទី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០

**ពាក្យតំណាងដោយអាណត្តិ**

មេធាវី

អត្តលេខ

ជាមេធាវីនៃគណៈមេធាវី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

គោរពជូន :

លោក ប្រធានសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

|                    |         |
|--------------------|---------|
| នាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ |         |
| ខណ្ឌព្រៃនប់        |         |
| ថ្ងៃទី             | ខែ      |
| ឆ្នាំ              | ស.វ. ២០ |

**កម្មវត្ថុ:** តំណាងដោយអាណត្តិឲ្យឈ្មោះ: ភេទ អាយុ ឆ្នាំ ជាតិ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ផ្ទះលេខ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានី ក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូងខេត្ត ។

**យោង:** លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០ របស់សាមីខ្លួន។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ ខ្ញុំសូមជំរាបជូនលោកប្រធានជ្រាបថា ឈ្មោះ បានប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិឲ្យខ្ញុំ ដើម្បីតំណាងការពារផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់ របស់ខ្លួនក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី ខាងលើនៅចំពោះមុខសាលាដំបូងខេត្ត ទៅតាមនីតិវិធី។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមលោកប្រធានមេត្តាជ្រាប។

សូមលោកប្រធានមេត្តាទទួលនូវការគោរព ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំ។



មេធាវី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ<sup>(១)</sup>

ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំឈ្មោះ: ..... អាយុ ..... ឆ្នាំ ជាតិ .....  
មុខរបរ ..... ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នផ្ទះលេខ ..... ក្រុម .....  
ភូមិ ..... ផ្លូវ ..... ឃុំ/សង្កាត់ .....  
ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ..... រាជធានី/ខេត្ត ..... ជាអាណត្តិទារយក។  
តាមរយៈលិខិតនេះ ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ សូមប្រគល់សិទ្ធិអំណាចឲ្យលោកមេធាវី ..... អត្តលេខ ..... ជាសមាជិក  
គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅ ការិយាល័យមេធាវី ..... ដែលមានអាសយដ្ឋានផ្ទះលេខ .....  
សង្កាត់ ..... ខណ្ឌ ..... រាជធានី ..... និងភូមិ ..... សង្កាត់ ..... ក្រុង ..... ខេត្ត .....  
ទូរស័ព្ទលេខ: ០២៤

ការពិពណ៌នា

I- រឿងក្តី: .....

១- ភាគីទទួលខៀត:

០- ដើមចោទចុះចម្លើយឈ្មោះ: ..... អាយុ ..... ឆ្នាំ ជាតិ .....  
មុខរបរ ..... ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នផ្ទះលេខ ..... ក្រុម .....  
ភូមិ ..... ផ្លូវ ..... ឃុំ/សង្កាត់ .....  
ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ..... រាជធានី/ខេត្ត ..... ។

២- តុលាការ: ..... ។

៣- សញ្ញាណរៀងក្តី: សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ..... ចុះថ្ងៃទី ..... ខែ ..... ឆ្នាំ ..... ។

II- ចំណុចដែលអាណត្តិ: <sup>(២)</sup>

១- ២ សិទ្ធិអំណាចក្នុងការធ្វើរាល់សកម្មភាពបណ្តឹង ព្រមទាំងការដាក់ពាក្យបណ្តឹង ការឆ្លើយដោះសារ ចំពោះ  
បណ្តឹង ការប្តឹងតប ការចូលរួមអនុវត្តន៍បណ្តឹង ការប្តឹងទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ការផ្សះផ្សា កាលៈទេសៈបង់ ការទាមទារ និងការ  
ទទួលស្គាល់នូវការទាមទារ ចំពោះរឿងក្តីដែលលោកមេធាវីបានទទួលអាណត្តិ។

២- ២ សិទ្ធិលើការចាត់ចែងរក្សាការពារ ការអនុវត្តដោយបង្ខំ ការជ្រើសតាំងអនុតំណាង និងការទទួលនូវការសង។

៣- ២ ការលត់នូវសិទ្ធិអំណាចតំណាងដោយអាណត្តិមិនត្រូវមានអានុភាពឡើយ ប្រសិនបើគ្មានការជូនដំណឹងអំពី  
ការលត់សិទ្ធិនោះ ពីសាមីខ្លួន ឬអ្នកតំណាងទៅភាគីម្ខាងទៀត។

ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំសូមអះអាងថា រឿងក្តីនេះមិនមានទំនាក់ទំនងពឹងពាក់មេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិណាមួយទេ  
ហើយចាប់ពីថ្ងៃខ្ញុំបាទចុះហត្ថលេខា ឬផ្ដិតស្នាមម្រាមដៃនេះតទៅលោកមេធាវីខាងលើមានសិទ្ធិអំណាចតំណាងដោយ  
អាណត្តិដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ។

ថ្ងៃទី ..... ខែ ..... ឆ្នាំ .....  
ស្នាមម្រាមដៃអាណត្តិឆ្មោះ

យល់ព្រមទទួលសិទ្ធិអំណាចតំណាងដោយអាណត្តិ  
ថ្ងៃទី ..... ខែ ..... ឆ្នាំ .....  
មេធាវី  
AVOCAT  
ATTORNEY  
AT LAW  
KINGDOM OF CAMBODIA



<sup>(១)</sup> មាត្រា ៥ នៃច្បាប់ស្តីពីសក្តិសិទ្ធិ មេធាវី មាត្រា ៥៧ នៃក្រម  
<sup>(២)</sup> មាត្រា ៥៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ស្តីពី សិទ្ធិអំណាចតំណាងដោយអាណត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ  
សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី

លិខិតអញ្ជើញ

លេខ :

លេខ..... ០០១/២០១៨ យើង : ១ ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សូមអញ្ជើញលោក : វាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឲ្យឈ្មោះ :

.....

អាសយដ្ឋាន: ភូមិ : សង្កាត់ : ក្រុង : ខេត្ត : ។

ឲ្យចូលទៅកាន់ សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ នៅថ្ងៃទី ១៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០ វេលាម៉ោង

២.៣០នាទីព្រឹក។

-ដើម្បីចូលរួម: ក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

-ពិន័យរឿង: ប្តឹងសុំលែងលះពីប្តី។

សូមលោក-លោកស្រី អញ្ជើញមកឲ្យទាន់ពេលវេលា និងយកឯកសារដែល  
ពាក់ព័ន្ធក្នុងសំណុំរឿងនេះ មកជាមួយផងប្រសិនបើមាន។

ថ្ងៃសុក្រ ៤រោច ខែបុស្ស ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស២៥៦១

កំពង់ស្ពឺ, ថ្ងៃទី ០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០

ចៅក្រម

បានទទួល

ថ្ងៃទី ១៥ ខែ មករា ឆ្នាំ២០



*[Handwritten signature]*

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ



សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី

លេខ ០៨.០១.២០

យើង

**ដីកាកោះ**

ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

- អញ្ជើញឈ្មោះ: ..... ជាដើមចោទ
- អាសយដ្ឋាន: ភូមិ ..... ឃុំ ..... ស្រុក/ក្រុង ..... ខេត្ត .....
- ឲ្យចូលទៅកាន់ សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ
- នៅថ្ងៃទី ២៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០ ..... វេលាម៉ោង ២.៣០ នាទីព្រឹក
- ដើម្បីចូលរួម: ក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល
- ពីដំណើររឿង: ប្តឹងសុំលែងលះពីប្តី

ថ្ងៃសុក្រ ៤ រោច ខែបុស្ស ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស២៥៦១

កំពង់ស្ពឺ ថ្ងៃទី ០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០ .....

ចៅក្រម



យើង ..... ជា ..... បានប្រគល់  
ដីកាកោះនេះឲ្យឈ្មោះ: ..... ទីលំនៅសព្វថ្ងៃភូមិ ..... ឃុំ/សង្កាត់  
..... ស្រុក/ក្រុង ..... ខេត្ត ..... នៅថ្ងៃទី ..... ខែ .....  
ឆ្នាំ ..... ផ្ទាល់រួចហើយ ដោយយើងបានទុកចុងដីកានេះមួយច្បាប់ឲ្យសាមីខ្លួន ហើយប្រាប់ថាឲ្យសាមីខ្លួន  
ឲ្យប្រគល់ចុងដីកានេះដល់ក្រឡាបញ្ជីនៅពេលខ្លួនទៅដល់តុលាការ។

អ្នកទទួលលិខិត  
ហត្ថលេខា ឬស្នាមមេដៃ

អ្នកប្រគល់



សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ  
សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតអញ្ជើញ

-លេខ

-លេខ...

...I.U/២០១៨

យើង

ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

-សូមអញ្ជើញលោក ហង់ ពួង ជាមេធាវីតំណាងដោយ អាណត្តិឲ្យឈ្មោះ

។

-អាសយដ្ឋាន: ភូមិ សង្កាត់ ក្រុងប្រាសាទ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ។

-ឲ្យចូលទៅកាន់ សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ នៅថ្ងៃទី ១០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០

វេលាម៉ោង ៨.៣០ នាទីព្រឹក។

-ដើម្បីចូលរួម: ក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

-ព័ត៌មានរឿង: ប្តឹងសុំលែងលះពីប្តី

សូមលោក-លោកស្រី អញ្ជើញមកឲ្យទាន់ពេលវេលា និងយកឯកសារដែល  
ពាក់ព័ន្ធក្នុងសំណុំរឿងនេះ មកជាមួយផងប្រសិនបើមាន។

ថ្ងៃអង្គារ ១២ រោច ខែផល្គុន ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស២៥៦១

ថ្ងៃទី ១២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០



បានទទួល

ថ្ងៃទី ១៦ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៨



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី

លេខ ១០៤.០១.២០១៨

**ដីកាកោះ**

យើង ១១ ០១ ២០១៨ ពេលក្រមសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

- អញ្ជើញឈ្មោះ ១ ជាដើមចោទ
- អាសយដ្ឋាន: ភូមិវល្លិប្រេង ឃុំកាហែង ស្រុកសំរោងទង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ
- ឲ្យចូលទៅកាន់ សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ
- នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ ០១ ឆ្នាំ ២០១៨ វេលាម៉ោង ៨.៣០ នាទីព្រឹក
- ដើម្បីចូលរួម: ក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល
- ពិធីណើររឿង: ប្តឹងសុំលែងលះពីប្តី

ថ្ងៃចន្ទ ១១ រោច ខែផល្គុន ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស២៥៦១

កំណត់សម្គាល់ ថ្ងៃទី ១២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៨  
ចេញកម្រ  


យើង.....ជា.....បានប្រគល់  
ដីកាកោះនេះឲ្យឈ្មោះ.....ទីលំនៅសព្វថ្ងៃភូមិ.....ឃុំ/សង្កាត់  
.....ស្រុក/ក្រុង.....ខេត្ត.....នៅថ្ងៃទី.....ខែ.....  
ឆ្នាំ.....ផ្ទាល់រួចហើយ ដោយយើងបានទុកចុងដីកានេះមួយច្បាប់ឲ្យសាមីខ្លួន ហើយប្រាប់ថាឲ្យសាមីខ្លួន  
ឲ្យប្រគល់ចុងដីកានេះដល់ក្រឡាបញ្ជីនៅពេលខ្លួនទៅដល់តុលាការ។

**អ្នកទទួលវិធាន**  
ហត្ថលេខា ឬស្នាមមេដៃ

**អ្នកប្រគល់**





សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី

-លេខ ៧៦១/១៨.០៧.២០១៧

-លេខ ២០១៥ រ.ប/២០១៧

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ



លិខិតអញ្ជើញ

យើង

ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្ត

-សូមអញ្ជើញលោក

ជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យឈ្មោះ ហង្ស

ចាន់នាង។

-អាសយដ្ឋាន: ភូមិផ្សារចាស់ សង្កាត់ស្វាយត្រក់ ក្រុងប្រាសាទ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

-ឱ្យចូលទៅកាន់ សាលាដំបូងខេត្ត នៅថ្ងៃទី០៣ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៧

វេលាម៉ោង ៨.៣០ នាទីព្រឹក។

-ដើម្បីចូលរួម: ក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

-ព័ត៌មានរឿង: ប្តឹងសុំបញ្ឈប់ការរស់នៅជាអនីតិសង្វាស

សូមលោក-លោកស្រី អញ្ជើញមកឱ្យទាន់ពេលវេលា និងយកឯកសារដែល  
ពាក់ព័ន្ធក្នុងសំណុំរឿងនេះ មកជាមួយផងប្រសិនបើមាន។

កំពង់ស្ពឺ, ថ្ងៃទី១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧

បានទទួល

ថ្ងៃទី 23 ខែ 07 ឆ្នាំ ២០១៧



Handwritten signature and the letters "ka"



សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ  
សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី

-លេខ

-លេខ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតអញ្ជើញ

យើង

ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

-សូមអញ្ជើញលោក

ជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឲ្យឈ្មោះ

។

-អាសយដ្ឋាន: ភូមិ

សង្កាត់

ក្រុង

ខេត្ត

-ឲ្យចូលទៅកាន់ សាលាដំបូងខេត្ត

នៅថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០

វេលាម៉ោង៨.៣០នាទីព្រឹក។

-ដើម្បីចូលរួម: ក្នុងនីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

-ពិន័យរឿង: ប្តឹងសុំបញ្ឈប់ការអស់នៅជាអនីតិសង្វាស

សូមលោក-លោកស្រី អញ្ជើញមកឲ្យទាន់ពេលវេលា និងយកឯកសារដែល

ពាក់ព័ន្ធក្នុងសំណុំរឿងនេះ មកជាមួយផងប្រសិនបើមាន។

កំពង់ស្ពឺ, ថ្ងៃទី ០៩ ខែសីហា ឆ្នាំ

បានទទួល

ថ្ងៃទី 16 ខែ ០៩ ឆ្នាំ

*[Signature]* ka



ចៅក្រម

*[Signature]*

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ



សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

លេខ..... រ.ប/២០១៨

របាយការណ៍អំពីការបញ្ជូន

- កាលបរិច្ឆេទធ្វើចេញ: ថ្ងៃទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០
- លេខសំណុំរឿង: ១៥ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០ របស់សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ។
- ឈ្មោះឯកសារដែលត្រូវបញ្ជូន: ដីកាសម្រេចលេខ . ) ចុះថ្ងៃទី២១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០
- ឈ្មោះអ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការបញ្ជូន: .....
- ឈ្មោះជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន: " - -

អ្នកទទួលឯកសារជាក់ស្តែង  
ស្នាមមេដៃ ឬហត្ថលេខា

អ្នកប្រគល់ឯកសារ

កំណត់សំគាល់: ភាគីដែលទទួលឯកសារជាបណ្តឹង ជាភស្តុតាងដែលបានបញ្ជូនមកនេះ ត្រូវឆ្លើយតបជាលាយ  
ល័ក្ខអក្សរទៅតុលាការវិញក្នុងរយៈពេល ១០ថ្ងៃទៅ ១៥ថ្ងៃយ៉ាងយូរ គិតពីថ្ងៃបានទទួល ដើម្បីតទល់ ឬការពារ  
ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹង ឬភស្តុតាងដែលភាគីម្ខាងជាក់ជាសំអាងសម្រាប់ពង្រឹងបណ្តឹងរបស់គេ។

១-ការឆ្លើយ ឬតទល់មានន័យថា: ការឆ្លើយដោះសារ ឬការយល់ស្របទៅនឹងអ្វីដែលគេប្តឹង ឬដោះសារ  
ឬយល់ស្របទៅនឹងភស្តុតាង (សំអាង) របស់គេដែលបានជាក់មក។

២-ការពារខ្លួនមានន័យថា: ការឆ្លើយតបដោយបដិសេធ ឬការផ្តល់ភស្តុតាងផ្ទុយដើម្បីដឹងថា ខ្លួនពុំអាច  
ធ្វើដូចការប្តឹងទាមទារ ឬដូចភស្តុតាងដែលបានជាក់មកនេះទេ (មានឯកសារ ឬសាក្សី)។

៣-បើសិនរបាយការណ៍នេះ មានឯកសារបញ្ជូនជាដីកាកោះ ភាគីមិនបានឆ្លើយតប ឬការពារខ្លួនជា  
លាយល័ក្ខអក្សរទេ តែត្រូវចូលខ្លួនមកតុលាការក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ក្នុងដីកាកោះជាក់ណាស់។

៤-ចំពោះអ្នកត្រូវបញ្ជូន ឬទទួលបញ្ជូនបន្តទៅភាគី ត្រូវចុះ ឬគូសក្នុងរង្វង់ប្រជុំនៅខាងខ្នងរបាយ  
ការណ៍នេះតាមសភាពជាក់ស្តែងដែលបានធ្វើ។



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ  
សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ  
ចុះថ្ងៃទី០២ ខែមករា ឆ្នាំ២០

ដីកាសម្រេច  
លេខ ( ) ចុះថ្ងៃទី២១  
ខែមីនា ឆ្នាំ២០

ដីកាសម្រេច  
លេខៈដោយការព្រមព្រៀង

- យើង ចៅក្រមទទួលបន្ទុករឿងក្តីនៃសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ
- បានឃើញមាត្រា ៣ មាត្រា ៤ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធដ៏ទៃទៀត នៃច្បាប់ស្តីពីវិធីបណ្តឹង ទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល និងនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។
  - បានឃើញមាត្រា ៩៥០, ៩៧៩ និងមាត្រា ១០៣៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
  - បានឃើញសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ១៥ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ របស់សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ។
  - បានឃើញពាក្យបណ្តឹងសុំ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ របស់ឈ្មោះ -

-តាតិដាក់ពាក្យសុំ (ដើមចោទ)

-ឈ្មោះ ភេទ អាយុ ឆ្នាំ ជាតិ មុខរបរ មាន  
ទីលំនៅសព្វថ្ងៃភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។

-តាតិម្ចាងទៀត (ចុងចម្លើយ)

-ឈ្មោះ ភេទ អាយុ ឆ្នាំ មុខរបរ មានទីលំនៅសព្វថ្ងៃភូមិ  
ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។

-ការចោទរបស់តាតិដាក់ពាក្យសុំ

- ទាមទារលែងលះពីប្តីឈ្មោះ ។
- សុំសិទ្ធិគ្រប់គ្រងកូនស្រីម្នាក់ឈ្មោះ អាយុ ឆ្នាំ។

-ឯកសារភ្ជាប់



- សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ០២ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០ ។
- សំបុត្រកំណើតលេខ ១៧ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០ ។
- កំណត់ហេតុស្តីពីកត្តាដែលកើតឡើងនិងវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការទាញហេតុផល ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០ របស់សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ។

**សំអាងហេតុ**

- ពាក្យបណ្តឹងចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០ របស់ដើមចោទឈ្មោះ ណា មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ដែលអាចឲ្យតុលាការទទួលយកមកចាត់ការបាន។
- សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ០២ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០ របស់មន្ត្រីរក្សា អត្រានុកូលដ្ឋានឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដែលចុះនាមត្រកូល នាមខ្លួនប្តី ( ) និងនាមត្រកូលនាមខ្លួនប្រពន្ធ ( ) បញ្ជាក់ថា ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយពិតជាប្តីប្រពន្ធស្របច្បាប់ ដោយបានទៅចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រឹមត្រូវដូចមាន ឯកសារភស្តុតាងជាសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ដាក់ជូនមតុលាការស្រាប់។
- កំណត់ហេតុស្តីពីកត្តាដែលកើតឡើងនិងវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការទាញហេតុផល ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០ គូភាគីបានព្រមព្រៀងលែងលះគ្នាដោយស្ម័គ្រចិត្ត ពុំមានភាគី ណាបង្ខំភាគីណាមួយឡើយ។
- មាត្រា៩៧៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីចែងថា "ភាគីនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍អាចដាក់ពាក្យ បណ្តឹងលែងលះទៅតុលាការបានក្នុងករណីដែលភាគីសងខាងបានព្រមព្រៀងអំពីការលែង លះគ្នា។ ប៉ុន្តែតុលាការអាចឲ្យលែងលះគ្នាបាន ក្រោយពីបានយល់ឃើញថា ភាគីទាំងសង ខាងមានបំណងពិតប្រាកដក្នុងការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍។"
- ក្នុងកំណត់ហេតុនេះដែរ ដើមចោទសុំសិទ្ធិគ្រប់គ្រងកូនស្រីម្នាក់ឈ្មោះ អាយុ ឆ្នាំ ដោយមិនទាមទារអាហារកិច្ចកូនទេ ហើយចុងចម្លើយក៏បានឯកភាពផងដែរ នោះ គប្បីតុលាការសម្រេចតាមច្បាប់ និងតាមការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគី។
- បញ្ហាទ្រព្យសម្បត្តិរួម និងបំណុល ដែលគូភាគីលើកឡើងនោះ តុលាការពុំចាំបាច់ លើកមកពិនិត្យពិចារណា និងសម្រេចឡើយ ព្រោះបានឯកភាពគ្នាចប់សព្វគ្រប់រួចរាល់។
- តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ១០២០, ១០២៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងមាត្រា ៩៦ នៃច្បាប់ ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹង។

**សម្រេចសេចក្តីបញ្ចប់**



១/-ឲ្យដើមចោទឈ្មោះ

និងចុងចម្លើយឈ្មោះ

លែងលះគ្នាតាមការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគី ចាប់ពីពេលនេះតទៅ។

២/-ប្រគល់កូនស្រីម្នាក់ឈ្មោះ អាយុ ឆ្នាំ ឲ្យទៅដើមចោទ (ម្តាយ) ជាអ្នកមានសិទ្ធិអំណាចមេបា តាមការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគី។

-ភាគីដែលពុំមានអំណាចមេបា មានសិទ្ធិចូលជួបប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយកូន និងយកកូនទៅលេងបាន។ ភាគីដែលមានអំណាចមេបា ត្រូវបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ភាគីម្ខាងទៀត។

៣/-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់ដើមចោទដែលបានបង់រួច។

ថ្ងៃពុធ ០៥កើត ខែចេត្រ ឆ្នាំកោ នព្វស័ក ព.ស២៥៦១

កំពង់ស្ពឺ ថ្ងៃទី ០១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

\*\*\*\*

កិច្ចព្រមព្រៀងបញ្ឈប់ការរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះធ្វើនៅថ្ងៃអង្គារ ១៣ រោច ខែបឋមសាធា ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស ២៥៦២  
ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០

**នោះ:**

នាងខ្ញុំឈ្មោះ: អាយុ ឆ្នាំ ជនជាតិ របរកសិ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិ  
សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ។ ជាប្រពន្ធដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅថា **ដើមចោទ**  
**និង**

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ: អាយុ ឆ្នាំ ជនជាតិ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិ សង្កាត់  
ក្រុង ខេត្ត ។ ជាប្តីដែលចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅថា **ដុចចង្ហើយ**

គូភាគីប្តីប្រពន្ធក្រោយពីបានជួបជុំគ្នា បានធ្វើការព្យាយាមផ្សះផ្សា សម្រុះសម្រួលគ្នា ដើម្បីរួមរស់នៅ  
ជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធដើម្បីផលប្រយោជន៍សង្គមជាច្រើនដងមកហើយ តែអ្នកទាំងពីរមិនព្រមសះសានឹងគ្នា  
ក្នុងការរួមរស់ នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធបានធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម:

ប្រការ១- អំពីការទាមទារសុំឈប់រស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ

ចុងចង្ហើយសុំទាមទារទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្តីប្រពន្ធមួយចំនួនយកមកគ្រប់គ្រងដែលមានដូចខាងក្រោម:

១- រថយន្តមួយគ្រឿងម៉ាក HIGH LANDER (ហាយឡែនដើ) ពណ៌ទឹកមាស ពាក់ស្លាកលេខ កំពង់ស្ពឺ-  
២A- មានលេខម៉ាស៊ីន ២០០៣ ។

២- ប្រាក់នៅក្នុងធនាគារ អេស៊ីស៊ីជា ចំនួន ៧៨,០០០ (ប្រាំពីរម៉ឺនប្រាំបីពាន់) ដុល្លារអាមេរិក ។

៣- ដីស្រែមួយកន្លែងទំហំ ១៧៧៤ ម<sup>២</sup> ដែលមានលេខក្បាលដី ស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ  
ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០ ។

ដើមចោទសុំទាមទារទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្តីប្រពន្ធមួយចំនួនយកមកគ្រប់គ្រងដែលមានដូចខាងក្រោម:

១- ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៨១ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់  
ក្រុង ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ  
ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០ ។

២- ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៩៦៤ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ១៩០ ស្ថិតនៅ ឃុំ ស្រុក  
ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃ  
ទី ២១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០ ។

៣-ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៤៣៧៨ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ១៣៤ ស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០ ។

៤-ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៧០០០ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០ ។

៥- ម៉ូតូមួយគ្រឿងម៉ាក សង ផលិតក្នុងឆ្នាំ ២០ ។

ហើយដើមចោទ និងចុងចម្លើយសុខចិត្តលែងលះគ្នាដោយខ្លួនអស់មនោសញ្ចេនាមិនអាចរួមរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធតទៅទៀតឡើយ និងយល់ព្រមឲ្យដើមចោទជាអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការដើម្បីឲ្យតុលាការសម្រេចអំពីការបញ្ឈប់ការរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធតាមនីតិវិធីច្បាប់ ។

**ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិ**

ទ្រព្យសម្បត្តិរួមមាន៖

១-រថយន្តមួយគ្រឿងម៉ាក HIGH LANDER (ហាយឡែនដឺ) ពណ៌ទឹកមាស ពាក់ស្លាកលេខ ២A- មានលេខម៉ាស៊ីន ផលិតឆ្នាំ ២០០៣ (ប្រគល់ទៅឲ្យចុងចម្លើយជាអ្នកគ្រប់គ្រង) ។

២-ប្រាក់នៅក្នុងធនាគារ អេស៊ីលីដា ចំនួន ៤,០០០ ( ម៉ឺនប្រាំបីពាន់) ដុល្លារអាមេរិក (ប្រគល់ទៅឲ្យចុងចម្លើយជាអ្នកគ្រប់គ្រង) ។

៣-ដីស្រែមួយកន្លែងទំហំ ១៧៧៤ ម<sup>២</sup> ដែលមានលេខក្បាលដី ស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០ (ប្រគល់ទៅឲ្យចុងចម្លើយជាអ្នកគ្រប់គ្រង) ។

៤-ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៨១ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០ (ប្រគល់ឲ្យដើមចោទជាអ្នកគ្រប់គ្រង)។

៥-ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៩៦៤ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ស្ថិតនៅភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០ (ប្រគល់ឲ្យដើមចោទជាអ្នកគ្រប់គ្រង)។

៦-ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៤៣៧៨ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ១៣៤ ស្ថិតនៅភូមិ សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០ (ប្រគល់ឲ្យដើមចោទជាអ្នកគ្រប់គ្រង)។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

\*\*\*\*\*

ពាក្យសុំចេញដីកាសម្រេចព្រមព្រៀងលែងលះ

-ឈ្មោះ ជិច អេស យដ្ឋាន របស់ ភាគី

-ដើមចោទ: ឈ្មោះ: ភេទ អាយុ ឆ្នាំ ជាតិ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិ  
សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ។

-ចុងចង្អុល: ឈ្មោះ: ភេទ អាយុ ឆ្នាំ ជាតិ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិ  
សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត ។

សូមគោរពបង្គំបង្គំ  
លោក ប្រធានសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

នាងខ្ញុំសូមជម្រាបជូនលោកប្រធានមេត្តាជ្រាបថា នាងខ្ញុំ និងចុងចង្អុលបានព្រមព្រៀងគ្នាបញ្ចប់ការ  
រួមរស់ជាមួយគ្នាដូចក្រោម:

-ខ្លឹមសារដែលដើមចោទនាមនាងខ្ញុំតុលាការចេញដីកាសម្រេច:

១-សុំបញ្ឈប់ការរស់នៅជាអនីតិសង្វាស់(លែងលះ)ពីប្តីឈ្មោះ: ។

២-ប្រាក់ពន្ធ និងប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្តបន្ទាប់របស់ដើមចោទ។

-អង្គហេតុចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់នូវការនាមនាងខ្ញុំ:

ពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុចាំបាច់នេះ នាងខ្ញុំសូមជម្រាបជូនលោកប្រធានជ្រាបថា នាងខ្ញុំ និងប្តីបានរៀប  
ការ ដោយមិនបានចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិបានព្រមព្រៀងគ្នាអស់ហើយ។

-អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុដើម្បីបញ្ជាក់នូវការនាមនាងខ្ញុំ:

បានជានាងខ្ញុំប្តឹងសុំតុលាការចេញដីកាសម្រេចដែលមានខ្លឹមសារដូចខាងលើ ដោយមូលហេតុ  
នាងខ្ញុំ និងចុងចង្អុលអស់មនោសញ្ចេតនានឹងគ្នា ហើយនាងខ្ញុំនឹងចុងចង្អុលបានព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើការ  
លែងលះគ្នាទៅដោយស្ម័គ្រចិត្ត ដូចមានកិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះ ចុះថ្ងៃអង្គារ ១៣ រោច ខែបឋមសាធាណ៍ ឆ្នាំ  
ស័រ្ស័ស័ក ព.ស ២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩ ជាឯកសារបញ្ជាក់ភស្តុតាងភ្ជាប់មកជាមួយ  
ស្រាប់។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមលោកប្រធានមេត្តាចេញដីកាសម្រេច លែងលះ ចែកទ្រព្យ តាមកិច្ច ព្រម  
ព្រៀងរបស់នាងខ្ញុំដោយស្ម័គ្រចិត្តតាមច្បាប់ដោយក្តីអនុគ្រោះ ។

សូមលោក ប្រធានទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីនាងខ្ញុំ ។

ថ្ងៃអង្គារ ១៣ រោច ខែបឋមសាធាណ៍ ឆ្នាំស័រ្ស័ស័ក ព.ស ២៥៦២

កំពង់ស្ពឺ, ថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩

ស្នាមមេដៃស្ត្រី

សូមជូនគ្នាបង្គំបង្គំជាមួយនឹងភស្តុតាងបញ្ជាក់ភស្តុតាង

-កិច្ចព្រមព្រៀងបញ្ឈប់ការរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ចុះថ្ងៃអង្គារ ១៣ រោច ខែបឋមសាធាណ៍  
ឆ្នាំស័រ្ស័ស័ក ព.ស ២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០

៧-ដីលំនៅដ្ឋានមួយកន្លែងទំហំ ៧០០០ ម<sup>២</sup> លេខក្បាលដី ២៣៦ ស្ថិតនៅភូមិ... ឃុំ... ស្រុក... ខេត្ត... ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ... ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០... (ប្រគល់ឲ្យដើមចោទជាអ្នកគ្រប់គ្រង)។

៨- ម៉ូតូមួយគ្រឿងម៉ាក សង ៨៧២ក្នុងឆ្នាំ ២០... (ប្រគល់ឲ្យដើមចោទជាអ្នកគ្រប់គ្រង)។

ប្រការ២- អំពីការទាមទារសុំឈប់រស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ

ដើមចោទព្រមព្រៀងលែងលះជាមួយចុងចម្លើយ និងបញ្ឈប់រស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ និងសុខចិត្តដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការសម្រេចអំពីការបញ្ឈប់ការរួមរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ។

ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិរួមប្តីប្រពន្ធខាងលើដែលបានធ្វើការបែងចែក ដើមចោទ និងចុងចម្លើយយល់ព្រមយកមកគ្រប់គ្រងថែរក្សាតាមការព្រមព្រៀងពីរវាងដើមចោទ និងចុងចម្លើយ ។

ប្រការ៣- អំពីការប្រគល់ទទួលទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានព្រមព្រៀងបែងចែក

ចុងចម្លើយ និងដើមចោទព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើលិខិតប្រគល់ទទួលដោយមានស្នាមដៃរបស់ដើមចោទ និងចុងចម្លើយជាកស្ថានភាពកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ប្រការ៤- អំពីសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើសគូស្រករថ្មីទៅអនាគត

ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលតុលាការសម្រេចឲ្យដើមចោទ និងចុងចម្លើយបញ្ឈប់ការរស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធតាមផ្លូវច្បាប់ ។ ដើមចោទមានសិទ្ធិសេរីភាពរស់នៅតែម្នាក់ឯង ឬជ្រើសរើសគូស្រករថ្មីបានដែរដោយគ្មានភាគីណាមួយមានសិទ្ធិមករារាំង ឥត ឈ្លោះប្រកែក រារាំង ក្នុងដំណើរជីវិតរបស់ភាគីណាមួយបានឡើយ។

ប្រការ៥- អំពីការគោរព និងការរំលោភបំពានកិច្ចព្រមព្រៀង

ដើមចោទ និងចុងចម្លើយ បានយល់ព្រមប្តេជ្ញាចិត្តដូចគ្នាជា គោរព និងអនុវត្ត ដោយបានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខខណ្ឌ ទាំងអស់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងឈប់រស់នៅជាមួយគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ។ បើភាគីណាមួយមិនគោរព និងអនុវត្តមិនបានត្រឹមត្រូវ ភាគីនោះសុខចិត្តទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខច្បាប់ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាធរមាន ។

ប្រការ៦- ឯកសារ និងកិច្ចព្រមព្រៀង

កិច្ចព្រមព្រៀងធ្វើឡើងចំនួន ០៣ច្បាប់ ដោយទុកនៅដើមចោទ ១ច្បាប់ ទុកនៅចុងចម្លើយ ១ច្បាប់ និងតម្កល់ទុកនៅការិយាល័យមេធាវី ១ ច្បាប់ និងមានសុពលភាពអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃផ្ដិតស្នាមម្រាមដៃនេះទៅ ។

ស្នាមម្រាមដៃស្តាំ

ដើមចោទ

ចុងចម្លើយ

ហេង ឆៀង

អ៊ុន ហេងធី



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ខេត្ត ព្រះវិហារ  
ស្រុក ខ្ពស់  
ឃុំ សង្កាត់

លេខ .....  
សៀវភៅសារពាណិជ្ជកម្ម  
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ

### សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍

|                                                |           |         |            |
|------------------------------------------------|-----------|---------|------------|
| អំពីប្ដី ប្រពន្ធ                               |           | ប្ដី    | ប្រពន្ធ    |
| នាមត្រកូល                                      |           |         |            |
| នាមខ្លួន                                       |           |         |            |
| ជាអក្សរឡាតាំង                                  | នាមត្រកូល |         |            |
|                                                | នាមខ្លួន  |         |            |
| សញ្ជាតិ                                        |           |         |            |
| ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត                             |           |         |            |
| ទីកន្លែងកំណើត                                  |           |         |            |
| ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រុង ប្រទេស |           |         |            |
| មុខរបរពេលចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍                  |           |         |            |
| ទីលំនៅពេលចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍                  |           |         |            |
| ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍              |           |         |            |
| ទីកន្លែងចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍                   |           |         |            |
| អំពីឪពុក ម្ដាយ                                 |           | ខាងប្ដី | ខាងប្រពន្ធ |
| នាមត្រកូល និង នាមខ្លួនឪពុក                     |           |         |            |
| នាមត្រកូល និង នាមខ្លួនម្ដាយ                    |           |         |            |
| ជាអក្សរឡាតាំង                                  |           |         |            |
| សញ្ជាតិ                                        |           |         |            |
| ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត                             |           |         |            |

ធ្វើនៅ..... ថ្ងៃទី ១៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២០





ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

២០១២

ខេត្ត ក្រចេះ

ស្រុក ខណ្ឌ

ឃុំ សង្កាត់

លេខ

សម្រាប់កំណើតលេខ

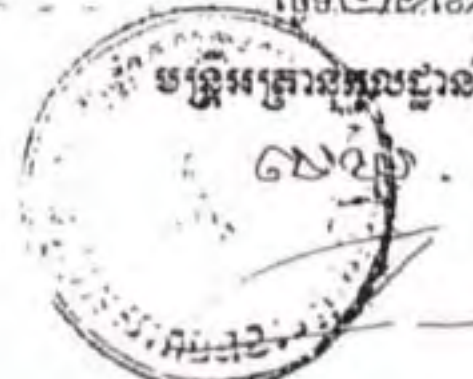
ឆ្នាំ

សំបុត្រកំណើត

|                        |              |                                                         |       |       |
|------------------------|--------------|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| នាមត្រកូល              |              |                                                         |       | ឈ្មោះ |
| នាមខ្លួនទារក           |              |                                                         |       |       |
| ជាអក្សរឡាតាំង          | នាមត្រកូល    |                                                         |       |       |
|                        | នាមខ្លួនទារក |                                                         |       |       |
| សញ្ជាតិ                |              |                                                         |       |       |
| ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត     |              | ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ ២០១២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២              |       |       |
| ទីកន្លែងកំណើត          |              | ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រចេះ ប្រទេស កម្ពុជា |       |       |
| ឪពុក ម្តាយទារក         |              | ឪពុក                                                    | ម្តាយ |       |
| នាមត្រកូល និង នាមខ្លួន |              |                                                         |       |       |
| ជាអក្សរឡាតាំង          |              |                                                         |       |       |
| សញ្ជាតិ                |              |                                                         |       |       |
| ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត     |              | ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ ២០១២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២              |       |       |
| ទីកន្លែងកំណើត          |              | ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រចេះ ប្រទេស កម្ពុជា |       |       |
| ទីលំនៅពេលទារកកើត       |              | ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រចេះ ប្រទេស កម្ពុជា |       |       |

ធ្វើនៅ

ថ្ងៃទី ២០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២





ក្រសួងយុត្តិធម៌

អង្គភាព

បញ្ជាក់ដៃបង់ប្រាក់

(ប្រកបដោយសកម្មភាព)



ទទួល

អង្គភាព

ចំនួនទឹកប្រាក់ជាលេខ

ជាអក្សរ

អត្ថន័យចំណូល

មាតិកាថវិកា

ថ្ងៃទី ០៤ ខែ ០១ ឆ្នាំ ២០១៩

អ្នកប្រមូលចំណូល

បញ្ជាក់ដៃនេះត្រូវបានបោះពុម្ព និងគ្រប់គ្រងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុស្របតាមអនុក្រឹត្យលេខ៨២អនក្រ. ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៨



ការិយាល័យមេធាវី

LAWYER OFFICE



លេខ: ១៤៨/១៧ កម.ហាត

កំណត់ស្តីថ្ងៃទី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០

**ពាក្យតំណាងដោយអាណត្តិ**

មេធាវី

អត្តលេខ

ជាមេធាវីនៃគណៈមេធាវី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

គោរពជូន

លោក ប្រធានសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

|                                                        |                      |
|--------------------------------------------------------|----------------------|
| នាយកដ្ឋានក្រសួងយុត្តិធម៌<br>ខណ្ឌប្រតិបត្តិការយុត្តិធម៌ |                      |
| ថ្ងៃទី                                                 | ខែ                   |
| ឆ្នាំ                                                  | មកដល់ថ្ងៃទី ១៥.០៧.២០ |

**កម្មវត្ថុ:** តំណាងដោយអាណត្តិឲ្យឈ្មោះ: ភេទ អាយុ ឆ្នាំ ជាតិ  
 ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ផ្ទះលេខ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ  
 រាជធានី ក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ..... ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ ០៧ ឆ្នាំ ២០  
 របស់សាលាដំបូងខេត្ត ។

**យោង:** លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០ របស់សាមី  
 ខ្លួន។

តបតាមកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ ខ្ញុំសូមជំរាបជូនលោកប្រធានជ្រាបថា ឈ្មោះ  
 បានប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិឲ្យខ្ញុំ ដើម្បីតំណាងការពារផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់  
 របស់ខ្លួនក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី ខាងលើនៅចំពោះមុខសាលាដំបូងខេត្ត ទៅតាមនីតិវិធី។  
 អាស្រ័យហេតុនេះ សូមលោកប្រធានមេត្តាជ្រាប។  
 សូមលោកប្រធានមេត្តាទទួលនូវការគោរព ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំ។



មេធាវី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតប្រគល់សិទ្ធិអំណាចដោយអាណត្តិ<sup>(១)</sup>

ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំឈ្មោះ: ..... អាយុ ..... ឆ្នាំ ជាតិ .....  
មុខរបរ ..... ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នផ្ទះលេខ ..... ក្រុម .....  
ភូមិ ..... ផ្លូវ ..... ឃុំ/សង្កាត់ .....  
ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ..... រាជធានី/ខេត្ត ..... ជាអាណត្តិទារយក។  
តាមរយៈលិខិតនេះ ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ សូមប្រគល់សិទ្ធិអំណាចឲ្យលោកមេធាវី ..... អត្តលេខ ..... ជាសមាជិក  
គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅ ការិយាល័យមេធាវី ..... ដែលមានអាសយដ្ឋានផ្ទះលេខ .....  
សង្កាត់ ..... ខណ្ឌ ..... រាជធានី ..... និងភូមិ ..... សង្កាត់ ..... ក្រុង ..... ខេត្ត .....  
ទូរស័ព្ទលេខ: ០២៤

ការពិពណ៌នា

I- រឿងក្តី: .....

១- ភាគីទទួលខៀត:

០- ដើមចោទចុះចម្លើយឈ្មោះ: ..... អាយុ ..... ឆ្នាំ ជាតិ .....  
មុខរបរ ..... ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នផ្ទះលេខ ..... ក្រុម .....  
ភូមិ ..... ផ្លូវ ..... ឃុំ/សង្កាត់ .....  
ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ ..... រាជធានី/ខេត្ត ..... ។

២- តុលាការ: ..... ។

៣- សញ្ញាណរៀងក្តី: សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ..... ចុះថ្ងៃទី ..... ខែ ..... ឆ្នាំ .....

II- ចំណុចដែលអាណត្តិ: <sup>(២)</sup>

១- ២ សិទ្ធិអំណាចក្នុងការធ្វើរាល់សកម្មភាពបណ្តឹង ព្រមទាំងការដាក់ពាក្យបណ្តឹង ការឆ្លើយដោះសារ ចំពោះ  
បណ្តឹង ការប្តឹងតប ការចូលរួមអនុវត្តន៍បណ្តឹង ការប្តឹងទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ការផ្សះផ្សា កាលៈទេសៈបង់ ការទាមទារ និងការ  
ទទួលស្គាល់នូវការទាមទារ ចំពោះរឿងក្តីដែលលោកមេធាវីបានទទួលអាណត្តិ។

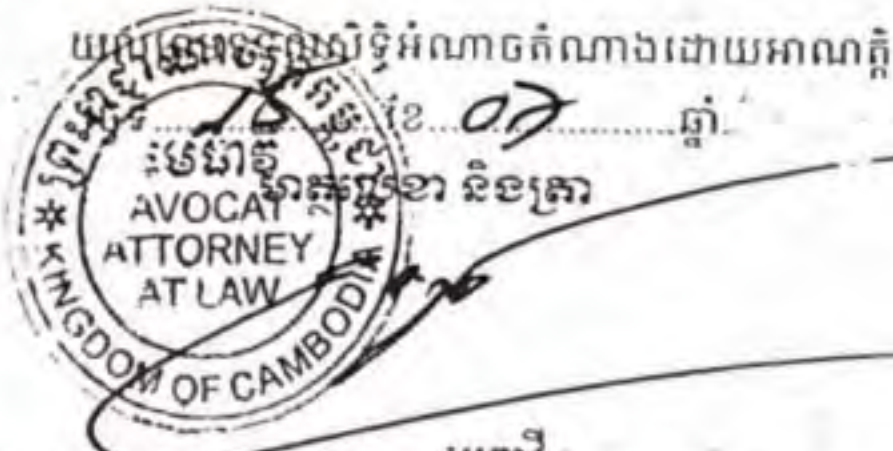
២- ២ សិទ្ធិលើការចាត់ចែងរក្សាការពារ ការអនុវត្តដោយបង្ខំ ការជ្រើសតាំងអនុតំណាង និងការទទួលនូវការសង។

៣- ២ ការលក់នូវសិទ្ធិអំណាចតំណាងដោយអាណត្តិមិនត្រូវមានអានុភាពឡើយ ប្រសិនបើគ្មានការជូនដំណឹងអំពី  
ការលក់សិទ្ធិនោះ ពីសាមីខ្លួន ឬអ្នកតំណាងទៅភាគីម្ខាងទៀត។

ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំសូមអះអាងថា រឿងក្តីនេះមិនមានទំនាក់ទំនងពាក់ព័ន្ធនឹងការដាក់ពាក្យតំណាងដោយអាណត្តិណាមួយទេ  
ហើយចាប់ពីថ្ងៃខ្ញុំបាទចុះហត្ថលេខា ឬផ្ដិតស្នាមម្រាមដៃនេះតទៅលោកមេធាវីខាងលើមានសិទ្ធិអំណាចតំណាងដោយ  
អាណត្តិដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ។

ថ្ងៃទី ..... ខែ ..... ឆ្នាំ .....

ស្នាមម្រាមដៃអាណត្តិជាយក



<sup>(១)</sup> មាត្រា ៥ នៃច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិអំណាចតំណាងដោយអាណត្តិ  
<sup>(២)</sup> មាត្រា ៨៤ នៃក្រមពន្ធនាគារស្តីពីសិទ្ធិអំណាចតំណាងដោយអាណត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ  
សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី

លេខ :

លេខ ០០១/២០១៨ យើង :

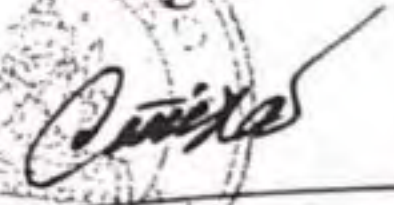
លិខិតអញ្ជើញ

ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ  
សូមអញ្ជើញលោក វាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឲ្យឈ្មោះ :  
អាសយដ្ឋាន: ភូមិ សង្កាត់ ក្រុង ខេត្ត :  
ឲ្យចូលទៅកាន់ សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ នៅថ្ងៃទី ១៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០ វេលាម៉ោង

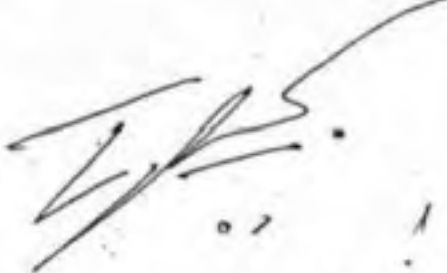
- ២.៣០នាទីព្រឹក។
- ដើម្បីចូលរួម: ក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល
  - ពិន័យរឿង: ប្តឹងសុំលែងលះពីប្តី។

សូមលោក-លោកស្រី អញ្ជើញមកឲ្យទាន់ពេលវេលា និងយកឯកសារដែល  
ពាក់ព័ន្ធក្នុងសំណុំរឿងនេះ មកជាមួយផងប្រសិនបើមាន។

ថ្ងៃសុក្រ ៤រោច ខែបុស្ស ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស២៥៦១  
កំពង់ស្ពឺ ថ្ងៃទី ០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០

ចៅក្រម  
  


បានទទួល  
ថ្ងៃទី ១៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ



សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី

លេខ ០៤.០១.២០

យើង

**ដីកាកោះ**

ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

- អញ្ជើញឈ្មោះ ជាដើមចោទ
- អាសយដ្ឋាន: ភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត
- ឲ្យចូលទៅកាន់ សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ
- នៅថ្ងៃទី ២៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០ វេលាម៉ោង ២.៣០ នាទីព្រឹក
- ដើម្បីចូលរួម: ក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល
- ពីដំណើររឿង: ប្តឹងសុំលែងលះពីប្តី

ថ្ងៃសុក្រ ៤ រោច ខែបុស្ស ឆ្នាំកោ នព្វស័ក ព.ស២៥៦១

កំពង់ស្ពឺ ថ្ងៃទី ០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០

ចៅក្រម



យើង.....ជា.....បានប្រគល់  
ដីកាកោះនេះឲ្យឈ្មោះ.....ទីលំនៅសព្វថ្ងៃភូមិ.....ឃុំ/សង្កាត់  
.....ស្រុក/ក្រុង.....ខេត្ត.....នៅថ្ងៃទី.....ខែ.....  
ឆ្នាំ.....ផ្ទាល់រួចហើយ ដោយយើងបានទុកចុងដីកានេះមួយច្បាប់ឲ្យសាមីខ្លួន ហើយប្រាប់ថាឲ្យសាមីខ្លួន  
ឲ្យប្រគល់ចុងដីកានេះដល់ក្រឡាបញ្ជីនៅពេលខ្លួនទៅដល់តុលាការ។

អ្នកទទួលលិខិត  
ហត្ថលេខា ឬស្នាមមេដៃ

អ្នកប្រគល់



សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ  
សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ  
២០១៩

លិខិតអញ្ជើញ

-លេខ

-លេខ...

...I.U/២០១៨

យើង

ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

-សូមអញ្ជើញលោក ហង់ ព័ន្ធ ជាមេធាវីតំណាងដោយ អាណត្តិឲ្យឈ្មោះ  
។

-អាសយដ្ឋាន: ភូមិ សង្កាត់ ក្រុងប្រាសាទ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ។

-ឲ្យចូលទៅកាន់ សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ នៅថ្ងៃ ១០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០

វេលាម៉ោង ៨.៣០ នាទីព្រឹក។

-ដើម្បីចូលរួម: ក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

-ព័ត៌មានរឿង: ប្តឹងសុំលែងលះពីប្តី

សូមលោក-លោកស្រី អញ្ជើញមកឲ្យទាន់ពេលវេលា និងយកឯកសារដែល  
ពាក់ព័ន្ធក្នុងសំណុំរឿងនេះ មកជាមួយផងប្រសិនបើមាន។

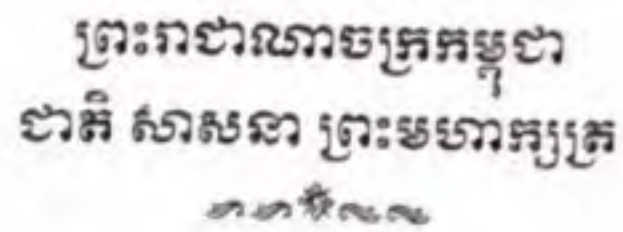
ថ្ងៃអង្គារ ១២ រោច ខែផល្គុន ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស២៥៦១

ថ្ងៃទី ១២ ខែ ៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០



បានទទួល

ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ៤ ឆ្នាំ ២០១៨



**ជំនាញ:**



## ចេញផ្សាយ

អ្នកប្រគល់



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ



សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ  
សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី

-លេខ ៧៦១/១៨.០៧.២០១៧

-លេខ ២០១៥ រ.ប/២០១៧

លិខិតអញ្ជើញ

យើង

ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្ត

-សូមអញ្ជើញលោក

ជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យឈ្មោះ ហង្ស

ចាន់នាង។

-អាសយដ្ឋាន: ភូមិផ្សារចាស់ សង្កាត់ស្វាយត្រក់ ក្រុងប្រាសាទ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

-ឱ្យចូលទៅកាន់ សាលាដំបូងខេត្ត នៅថ្ងៃទី០៣ ខែសីហា ឆ្នាំ

វេលាម៉ោង៨.៣០នាទីព្រឹក។

-ដើម្បីចូលរួម: ក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

-ព័ត៌មានរឿង: ប្តឹងសុំបញ្ឈប់ការរស់នៅជាអនីតិសង្ហាស

សូមលោក-លោកស្រី អញ្ជើញមកឱ្យទាន់ពេលវេលា និងយកឯកសារដែល  
ពាក់ព័ន្ធក្នុងសំណុំរឿងនេះ មកជាមួយផងប្រសិនបើមាន។

កំពង់ស្ពឺ, ថ្ងៃទី១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ

បានទទួល

ថ្ងៃទី 23 ខែ 07 ឆ្នាំ



ka



សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ  
សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី

-លេខ

-លេខ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតអញ្ជើញ

យើង

ចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

-សូមអញ្ជើញលោក

ជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឲ្យឈ្មោះ

។

-អាសយដ្ឋាន: ភូមិ

សង្កាត់

ក្រុង

ខេត្ត

-ឲ្យចូលទៅកាន់ សាលាដំបូងខេត្ត

នៅថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០

វេលាម៉ោង៨.៣០នាទីព្រឹក។

-ដើម្បីចូលរួម: ក្នុងនីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

-ពិន័យរឿង: ប្តឹងសុំបញ្ឈប់ការរស់នៅជាអនីតិសង្វាស

សូមលោក-លោកស្រី អញ្ជើញមកឲ្យទាន់ពេលវេលា និងយកឯកសារដែល

ពាក់ព័ន្ធក្នុងសំណុំរឿងនេះ មកជាមួយផងប្រសិនបើមាន។

កំពង់ស្ពឺ, ថ្ងៃទី ០៩ ខែសីហា ឆ្នាំ

ចៅក្រម

បានទទួល

ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ០៩ ឆ្នាំ



2 ka

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ



សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

លេខ..... រ.ប/២០១៨

របាយការណ៍អំពីការបញ្ជូន

- កាលបរិច្ឆេទធ្វើចេញ: ថ្ងៃទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០
- លេខសំណុំរឿង: ១៥ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០ របស់សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ។
- ឈ្មោះឯកសារដែលត្រូវបញ្ជូន: ដីកាសម្រេចលេខ . ) ចុះថ្ងៃទី២១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០
- ឈ្មោះអ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការបញ្ជូន: .....
- ឈ្មោះជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន: " - -

អ្នកទទួលឯកសារជាក់ស្តែង  
ស្នាមមេដៃ ឬហត្ថលេខា

អ្នកប្រគល់ឯកសារ

កំណត់សំគាល់: ភាគីដែលទទួលឯកសារជាបណ្តឹង ជាភស្តុតាងដែលបានបញ្ជូនមកនេះ ត្រូវឆ្លើយតបជាលាយ  
ល័ក្ខអក្សរទៅតុលាការវិញក្នុងរយៈពេល ១០ថ្ងៃទៅ ១៥ថ្ងៃយ៉ាងយូរ គិតពីថ្ងៃបានទទួល ដើម្បីតទល់ ឬការពារ  
ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹង ឬភស្តុតាងដែលភាគីម្ខាងដាក់ជាសំអាងសម្រាប់ពង្រឹងបណ្តឹងរបស់គេ។

១-ការឆ្លើយ ឬតទល់មានន័យថា: ការឆ្លើយដោះសារ ឬការយល់ស្របទៅនឹងអ្វីដែលគេប្តឹង ឬដោះសារ  
ឬយល់ស្របទៅនឹងភស្តុតាង (សំអាង) របស់គេដែលបានដាក់មក។

២-ការពារខ្លួនមានន័យថា: ការឆ្លើយតបដោយបដិសេធ ឬការផ្តល់ភស្តុតាងផ្ទុយដើម្បីដឹងថា ខ្លួនពុំអាច  
ធ្វើដូចការប្តឹងទាមទារ ឬដូចភស្តុតាងដែលបានដាក់មកនេះទេ (មានឯកសារ ឬសាក្សី)។

៣-បើសិនរបាយការណ៍នេះ មានឯកសារបញ្ជូនជាដីកាកោះ ភាគីមិនបានឆ្លើយតប ឬការពារខ្លួនជា  
លាយល័ក្ខអក្សរទេ តែត្រូវចូលខ្លួនមកតុលាការក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ក្នុងដីកាកោះជាកំណត់។

៤-ចំពោះអ្នកត្រូវបញ្ជូន ឬទទួលបញ្ជូនបន្តទៅភាគី ត្រូវចុះ ឬគូសក្នុងរង្វង់ប្រជុំនៅខាងខ្នងរបាយ  
ការណ៍នេះតាមសភាពជាក់ស្តែងដែលបានធ្វើ។



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ

ចុះថ្ងៃទី០២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០

ដីកាសម្រេច

លេខ ( ) ចុះថ្ងៃទី២១

ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០

ដីកាសម្រេច

លេខលះដោយការព្រមព្រៀង

យើង ចៅក្រមទទួលបន្ទុករឿងក្តីនៃសាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ

-បានឃើញមាត្រា ៣ មាត្រា ៤ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធដ៏ទៃទៀត នៃច្បាប់ស្តីពីវិធីបណ្តឹង  
ទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល និងនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។

-បានឃើញមាត្រា ៩៥០, ៩៧៩ និងមាត្រា ១០៣៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី នៃព្រះរាជា  
ណាចក្រកម្ពុជា។

-បានឃើញសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ១៥ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ របស់  
សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ។

-បានឃើញពាក្យបណ្តឹងសុំ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ របស់ឈ្មោះ -

-ភាគីដាក់ពាក្យសុំ (ដើមពោទ)

-ឈ្មោះ ភេទ អាយុ ឆ្នាំ ជាតិ មុខរបរ មាន  
ទីលំនៅសព្វថ្ងៃភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។

-ភាគីម្ខាងទៀត (ចុងចម្លើយ)

-ឈ្មោះ ភេទ អាយុ ឆ្នាំ មុខរបរ មានទីលំនៅសព្វថ្ងៃភូមិ  
ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។

-ការចាត់ចែងរបស់ភាគីដាក់ពាក្យសុំ

-ទាមទារលែងលះពីប្តីឈ្មោះ ។

-សុំសិទ្ធិគ្រប់គ្រងកូនស្រីម្នាក់ឈ្មោះ អាយុ ឆ្នាំ។

-ឯកសារភស្តុតាង



- សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ០២ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០ ។
- សំបុត្រកំណើតលេខ ១៧ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០ ។
- កំណត់ហេតុស្តីពីកត់យកចម្លើយភាគីក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០ របស់សាលាដំបូងខេត្តកំពង់ស្ពឺ។

**សំអាងមោឃៈ**

- ពាក្យបណ្តឹងចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០ របស់ដើមចោទឈ្មោះ ណា មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ដែលអាចឲ្យតុលាការទទួលយកមកចាត់ការបាន។
- សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ០២ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០ របស់មន្ត្រីរក្សា អត្រានុកូលដ្ឋានឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដែលចុះនាមត្រកូល នាមខ្លួនប្តី ( ) និងនាមត្រកូលនាមខ្លួនប្រពន្ធ ( ) បញ្ជាក់ថា ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយពិតជាប្តីប្រពន្ធស្របច្បាប់ ដោយបានទៅចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រឹមត្រូវដូចមាន ឯកសារភស្តុតាងជាសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ដាក់ជូនមកតុលាការស្រាប់។
- កំណត់ហេតុស្តីពីកត់យកចម្លើយភាគីក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០ គូភាគីបានព្រមព្រៀងលែងលះគ្នាដោយស្ម័គ្រចិត្ត ពុំមានភាគី ណាបង្ខំភាគីណាមួយឡើយ។
- មាត្រា៩៧៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីចែងថា "ភាគីនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍អាចដាក់ពាក្យ បណ្តឹងលែងលះទៅតុលាការបានក្នុងករណីដែលភាគីសងខាងបានព្រមព្រៀងអំពីការលែង លះគ្នា។ ប៉ុន្តែតុលាការអាចឲ្យលែងលះគ្នាបាន ក្រោយពិចារណាយល់ឃើញថា ភាគីទាំងសង ខាងមានបំណងពិតប្រាកដក្នុងការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍។"
- ក្នុងកំណត់ហេតុនេះដែរ ដើមចោទសុំសិទ្ធិគ្រប់គ្រងកូនស្រីម្នាក់ឈ្មោះ អាយុ ឆ្នាំ ដោយមិនទាមទារអាហារកិច្ចកូនទេ ហើយចុងចម្លើយក៏បានឯកភាពផងដែរ នោះ គប្បីតុលាការសម្រេចតាមច្នេះ និងតាមការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគី។
- បញ្ហាទ្រព្យសម្បត្តិរួម និងបំណុល ដែលគូភាគីលើកឡើងនោះ តុលាការពុំចាំបាច់ លើកមកពិនិត្យពិចារណា និងសម្រេចឡើយ ព្រោះបានឯកភាពគ្នាចប់សព្វគ្រប់រួចរាល់។
- តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ១០២០, ១០២៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងមាត្រា ៥៦ នៃច្បាប់ ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹង។

**សម្រេចសេចក្តីបញ្ជាក់**



និងចុងចម្លើយឈ្មោះ

២/-ប្រគល់កូនស្រីម្នាក់ឈ្មោះ អាយុ ៩ឆ្នាំ ឲ្យទៅដើមចោទ (ម្តាយ) ជា  
នសិទ្ធិអំណាចមេបា តាមការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគី។

-ភាគីដែលពុំមានអំណាចមេបា មានសិទ្ធិចូលជួបប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយកូន និងយកកូនទៅលេងបាន។ ភាគីដែលមានអំណាចមេបា ត្រូវបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ភាគីម្ខាងទៀត។

៣/- ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់ដើមចោទដែលបានបង្ខំរួច។

ថ្ងៃពុធ ០៥កើត ខែចេត្រ ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស២៥៦១

កំពង់ស្ពឺ ថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០

